

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

22 Απριλίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2220

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΔΠΘ/ΑΔΥΚΔ/ΣΥΓΚ/15266/1448/298

Επικαιροποίηση Εσωτερικού Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης. (ΘΕΜΑ ΣΤ1- Θέματα Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

Έχοντας υπόψη:

- 1) Το ν.δ. 87/1973 «Περί ιδρύσεως Πανεπιστημίων εις Θράκην και εις Κρήτην» (Α' 159).
- 2) Τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα Διπλώματος» (Α' 189).
- 3) Τα άρθρα 5 και 9 του ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131).
- 4) Τα άρθρα 76-78 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).
- 5) Την παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141).
- 6) Τον ν. 4957/2022 (Α' 141) και ιδίως τα άρθρα 79 «Επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών», 80 «Διαδικασία ίδρυσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών», 81 «Όργανα διοίκησης Π.Μ.Σ.-Σύνθεση», 82 «Αρμοδιότητες Οργάνων Π.Μ.Σ.», 83 «Διδάσκοντες Π.Μ.Σ.», 84 «Πόροι Π.Μ.Σ. - Οικονομική διαχείριση», 85 «Οικονομική συνεργασία Π.Μ.Σ. του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος», 86 «Δικαίωμα δωρεάν φοίτησης σε Π.Μ.Σ. με τέλη φοίτησης - Υποτροφίες», 87 «Περιοδική αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. του ιδίου Τμήματος», 88 «Λοιπές διατάξεις για Π.Μ.Σ.», 89 «Επαγγελματικά Π.Μ.Σ.» καθώς και τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 455.
- 7) Τις διατάξεις του ν. 5094/2024 «Ενίσχυση του Δημόσιου Πανεπιστημίου - Πλαίσιο λειτουργίας μη κερδοσκοπικών παραρτημάτων ξένων πανεπιστημίων και άλλες διατάξεις» (Α' 39).
- 8) Το π.δ. 86/2013 «Συγχώνευση Τμημάτων, ίδρυση - συγκρότηση - ανασυγκρότηση Σχολών στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης» (Α' 124).
- 9) Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/01-11-2022 εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.
- 10) Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΜΕΤΑΠΤ/15264/46/21-10-2025 (υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΑΔΥΚΔ/ΣΥΓΚ/15266/1448/298/21-10-2025) εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Δ.Π.Θ., που αφορά στο παραπάνω θέμα.
- 11) Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΤΔΠΦΠ/12632/332/16-10-2025 (υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΑΔΥΚΔ/ΣΥΓΚ/13794/1318/253/16-10-2025) απόφαση της συνέλευσης του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δ.Π.Θ., που αφορά στην έγκριση επικαιροποίησης του Κανονισμού λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης

Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης όπου εμπεριέχεται ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του εν λόγω Π.Μ.Σ.

12) Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΣΥΓΚ/55747/2315/29-06-2021 (Β' 4253) (υπ' αρ. 23/50/17-6-2021 συν.) απόφαση της Συγκλήτου του Δ.Π.Θ., που αφορά στην έγκριση ίδρυσης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

13) Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΔΔΚ/25927/2643/09-01-2023 (Υ.Ο.Δ.Δ. 4) διαπιστωτική πράξη, με την οποία διαπιστώνεται η εκλογή Πρύτανη και ο ορισμός των Αντιπρυτάνων του Δ.Π.Θ. με θητεία έως 31-08-2026.

14) Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΠΡ/27669/1883/18-01-2023 (Β' 267) απόφαση του Πρύτανη του Δ.Π.Θ. περί καθορισμού του τομέα ευθύνης και των επιμέρους αρμοδιοτήτων των τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνων του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και της σειράς αναπλήρωσης Πρύτανη, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 4957/2022.

15) Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΑΔΥΚΔ/ΣΥΓΚ/15189/1443/296/21-10-2025 πράξη του Πρύτανη περί ανασυγκρότησης της Συγκλήτου του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης για το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026.

16) Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ.

17) Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού του ιδρύματος ή του κρατικού προϋπολογισμού, αποφάσισε:

Να εγκρίνει την επικαιροποίηση του εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

Στο Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.) λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» με τις εξής ειδικεύσεις:

α. Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός και Διαχείριση Φυσικών Πόρων.

β. Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Επικοινωνία.

Οι μεταπτυχιακές σπουδές στο Δ.Π.Θ. εντάσσονται στο πλαίσιο των σκοπών και της γενικότερης αποστολής του ιδρύματος.

Άρθρο 2

Ισχύς του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών

Οι διατάξεις του παρόντος εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας εξειδικεύουν και συμπληρώνουν το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές και συγκεκριμένα τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α' 141) και συμβάλλουν στη ρύθμιση, με ενιαίο τρόπο, των θεμάτων λειτουργίας του εν λόγω Π.Μ.Σ.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, καταρτίζεται ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ., ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 3

Σκοπός του Π.Μ.Σ.

Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών εντάσσεται στον στρατηγικό σχεδιασμό του Δ.Π.Θ., διέπεται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπεί στην περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας, την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας και την υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των πτυχιούχων σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές του Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού και της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Ειδικότερα, οι επί μέρους στόχοι του Π.Μ.Σ. είναι οι ακόλουθοι:

- Να παράσχει στους/στις φοιτητές/τριες εξειδικευμένες γνώσεις, να καλλιεργήσει την κριτική, αναλυτική και συνθετική σκέψη και να αναπτύξει την επιστημονική προσέγγιση θεμάτων περιβαλλοντικού σχεδιασμού και διαχείρισης φυσικών πόρων, καθώς και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και επικοινωνίας.

- Να προσφέρει τη μεγαλύτερη δυνατή εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη σύγχρονη ερευνητική μεθοδολογία και τις νέες τεχνολογίες.

- Να ενδυναμώσει θεωρητικά τους/τις φοιτητές/τριες, ώστε να κατανοούν τις ποικίλες ερευνητικές τεχνικές και τις διαφορετικές μεθόδους επεξεργασίας και ανάλυσης που χρησιμοποιούνται στον περιβαλλοντικό σχεδιασμό και τη διαχείριση φυσικών πόρων, καθώς και στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και την περιβαλλοντική επικοινωνία.

- Να ενθαρρύνει τους/τις φοιτητές/τριες να επεξεργάζονται κριτικά τις επιστημονικές εργασίες και θεωρήσεις και να αναπτύσσουν την επιστημονική μεθοδολογία για τη διεξαγωγή της δικής τους έρευνας.

- Να συμβάλει στην επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης, επιμορφώνοντας στελέχη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

- Να προωθήσει την εξάσκηση της πρακτικής εφαρμογής των γνώσεων που απέκτησαν οι φοιτητές/τριες κατά τις προπτυχιακές σπουδές τους και να τις ενισχύσει, με σκοπό τη μετέπειτα εφαρμογή τους σε διδακτορικό επίπεδο.

Άρθρο 4

Όργανα του Π.Μ.Σ.

Αρμόδια Όργανα για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. είναι:

1. Η Σύγκλητος του Ιδρύματος, η οποία είναι το αρμόδιο όργανο για θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ., και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. που δεν ανατίθενται από τον νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

Η Σύγκλητος του Δ.Π.Θ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Εγκρίνει την ίδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ.,

β. εγκρίνει την παράταση της χρονικής διάρκειας της λειτουργίας των Π.Μ.Σ.,

γ. συγκροτεί την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατμηματικών ή διιδρυματικών κοινών Π.Μ.Σ.,

δ. αποφασίζει την κατάργηση των Π.Μ.Σ. που προσφέρονται από το Δ.Π.Θ.

2. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.)

Με απόφαση της Συγκλήτου κατόπιν πρότασης των Κοσμητειών των Σχολών του Δ.Π.Θ., συγκροτείται Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η Επιτροπή αποτελείται από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή του Δ.Π.Θ., ένα (1) μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.), και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Δ.Π.Θ. και τον/την Αντιπρύτανη, που είναι αρμόδιος/αρμόδια για ακαδημαϊκά θέματα, ως Πρόεδρος. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν εμπειρία στην οργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου σπουδών. Η θητεία της Επιτροπής είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη. Αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι:

α. Η υποβολή γνώμης προς τη Σύγκλητο του Δ.Π.Θ. για την ίδρυση νέων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών ή την τροποποίηση των ήδη λειτουργούντων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, μετά από αξιολόγηση των αιτημάτων των Συνελεύσεων των Τμημάτων για την ίδρυση νέων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, των σχετικών εκθέσεων σκοπιμότητας και βιωσιμότητάς τους και την κοστολόγηση της λειτουργίας του Π.Μ.Σ., καθώς και η δυνατότητα αναπομπής τους, αν η εισήγηση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη ή οι συνοδευτικές εκθέσεις δεν είναι πλήρεις,

β. η κατάρτιση σχεδίου Κανονισμού για προγράμματα δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών του Δ.Π.Θ. και η υποβολή του προς τη Σύγκλητο,

γ. η εκπόνηση πρότυπου σχεδίου Κανονισμού λειτουργίας προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών,

δ. ο έλεγχος της τήρησης των Κανονισμών λειτουργίας των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών,

ε. η παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας, του Κανονισμού και των αποφάσεων των οργάνων διοίκησης του Α.Ε.Ι. από τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών,

στ. η παρακολούθηση της εφαρμογής της διαδικασίας απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης,

ζ. κάθε άλλη αρμοδιότητα που ορίζεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό.

3. Η Συνέλευση του Τμήματος, η κύρια αρμοδιότητά της είναι να εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών κατ'ελάχιστον των περ. α) έως ιστ) της παρ. 3 και 4 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022 (Α' 141) μαζί με τον εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ. καθώς και τα υποδείγματα Παραρτήματος

Διπλώματος στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα. Επίσης η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

β. αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ.,

γ. εισηγείται προς τη Σύγκλητο την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

δ. συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

ε. διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,

στ. εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.).

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. α) και δ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. Ασκήι κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του Κεφαλαίου Θ του ν. 4957/2022.

4. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) Αποτελείται από τον/την Διευθυντή/Διευθύντρια του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α. Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4957/2022, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

β. καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος, εξαιρουμένων των τριμηνιαίων αναμορφώσεων των ετήσιων προϋπολογισμών της περ. β, της παρ. 3, του άρθρου 239, του ν. 4957/2022.

γ. εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ. εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε. εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83 του ν. 4957/2022,

στ. εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών/τριών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ. καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η. εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

5. Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ., Προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό. Ο/η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Ο/η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β. εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ. εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

δ. είναι Επιστημονικός/ή Υπεύθυνος/η του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 234 του ν. 4957/2022 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε. παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

στ. ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

6. Εξωτερική Συμβουλευτική Επιτροπή. Αποτελείται από πέντε (5) μέλη, τα οποία προέρχονται από, διακεκριμένους ακαδημαϊκούς σε αναγνωρισμένα πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού καθώς και

διακεκριμένους αποφοίτους και παρέχουν υψηλού επιπέδου εθελοντική υποστήριξη. Σκοπός της Εξωτερικής Συμβουλευτικής Επιτροπής (Advisory Board) για το Π.Μ.Σ., θα είναι παροχή απόψεων/συμβουλών προς τον/την Διευθυντή/τρια του Προγράμματος και τη Συντονιστική Επιτροπή για τη βελτίωση του Π.Μ.Σ. σε τομείς όπως η διάρθρωση σπουδών, τα προσφερόμενα μαθήματα και τα μαθησιακά αποτελέσματα σε σχέση με όσα απαιτούνται για την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων, οι μέθοδοι διδασκαλίας, οι ανάγκες της αγοράς που δεν καλύπτονται από το υφιστάμενο περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών, η διεθνής του εικόνα, το επίπεδό τους σε σχέση με συναφή προγράμματα του εξωτερικού, κ.ά.

Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου/ης Διευθυντή/τριας, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ.

Άρθρο 5

Αριθμός Εισακτέων - Κριτήρια Εισαγωγής - Διαδικασία Επιλογής

Ο αριθμός εισακτέων κατ' έτος ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε εκατό (100) μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες. Ο ακριβής αριθμός των προκηρυσσόμενων θέσεων για εισαγωγή φοιτητών/τριων στο Π.Μ.Σ. και η κατανομή τους στις δύο ειδικεύσεις ορίζεται ανά έτος με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής παρουσιάζονται στις επόμενες παραγράφους.

Κριτήρια και Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων

i. Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών θα πραγματοποιείται σε δύο στάδια (αποκλειστικά σε περίπτωση που δεν καλυφθεί ο μέγιστος αριθμός φοιτητών κατά τη διάρκεια της πρώτης περιόδου υποβολής υποψηφιοτήτων και σε συνέχεια της αξιολόγησης των φακέλων αυτών):

(α) Πρώτη περίοδος υποβολής, κατά τους μήνες Απρίλιο έως Μάιο. Από τις αιτήσεις αυτές επιλέγεται ο αριθμός υποψηφίων μέχρι τη συμπλήρωση του μέγιστου αριθμού φοιτητών του Π.Μ.Σ.

(β) Δεύτερη περίοδος υποβολής κατά τους μήνες Ιούλιο έως Σεπτέμβριο (αποκλειστικά σε περίπτωση που δεν καλυφθεί ο μέγιστος αριθμός φοιτητών κατά τη διάρκεια της πρώτης περιόδου υποβολής υποψηφιοτήτων και σε συνέχεια της αξιολόγησης των φακέλων αυτών). Από τις αιτήσεις αυτές θα επιλεγεί αριθμός υποψηφίων μέχρι τη συμπλήρωση του μέγιστου αριθμού φοιτητών. Ο αριθμός των μορίων της δεύτερης πρόσκλησης δεν επηρεάζει την πρώτη κατάταξη.

Στην κάθε πρόσκληση, η οποία αναρτάται στη σελίδα του Τμήματος, αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, οι κατηγορίες πτυχιούχων και ο αριθμός εισακτέων, ο τρόπος εισαγωγής, τα κριτήρια επιλογής κ.λπ., οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων, καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται. Οι αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος σε ηλεκτρονική μορφή μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας που λειτουργεί στη σελίδα του Π.Μ.Σ. (<https://env-edu.fmenr.duth.gr/>).

ii. Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων.

Η επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. γίνεται από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο, η οποία συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης.

iii. Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων είναι συγκεκριμένα, ποσοτικά και ποιοτικά και γίνονται γνωστά στους/στις υποψηφίους/ες με την προκήρυξη του Π.Μ.Σ. Ειδικότερα, για την επιλογή των υποψηφίων γίνεται μοριοδότηση των προσόντων τους, σύμφωνα με τους παρακάτω πίνακες:

1. Πτυχίο

	Πτυχίο	Μόρια
1. Πανεπιστημίου	Σχολών και Τμημάτων Γεωτεχνικών, Πολυτεχνικών, Θετικών, Οικονομικών, Ανθρωπιστικών, Θεωρητικών, Βιολογικών και Επιστημών Υγείας και Ζωής	Βαθμός πτυχίου x 10
2. ΑΤΕΙ	Σχολών και Τμημάτων Γεωτεχνικών, Πολυτεχνικών, Θετικών, Οικονομικών, Ανθρωπιστικών, Θεωρητικών, Βιολογικών και Επιστημών Υγείας και Ζωής	Βαθμός πτυχίου x 8

2. Διπλωματική διατριβή (στο πλαίσιο προπτυχιακού προγράμματος)		
Σχετικότητα (με την αιτούμενη κατεύθυνση)		Μόρια
1.	Μεγάλη	+ 10
2.	Μεσαία	+ 8
3.	Μικρή	+ 5
4.	Καμία	+ 0

3. Κατοχή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών		
Κατοχή ΜΔΕ		Μόρια
1.	Ναι	+ 10

4. Ξένη γλώσσα		
Επίπεδο		Μόρια
1.	Καλή γνώση (επίπεδο B2)	+ 5
2.	Πολύ καλή γνώση (επίπεδο C1)	+ 8
3.	Άριστη γνώση (επίπεδο C2)	+10

* Μοριοδοτείται μόνο η 1η γλώσσα, η οποία πρέπει να είναι μια από τις Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά.

4. Αριθμός δημοσιεύσεων συναφών με το περιβάλλον ή την εκπαίδευση		
Κατηγορίες δημοσιεύσεων		Μόρια
1.	Ελληνικό συνέδριο με πρακτικά	+ 2
2.	Διεθνές συνέδριο με πρακτικά	+ 4
3.	Ελληνικό επιστημονικό περιοδικό	+ 6
4.	Ξενόγλωσσο επιστημονικό περιοδικό	+ 10
5.	Περιοδικό SCI με IF	+ 20

iv. Διαδικασία επιλογής

Οι υποψηφιότητες υποβάλλονται εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην αντίστοιχη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Οι υποψήφιοι/ες συνιστάται να ελέγχουν προσεκτικά τις οδηγίες που αφορούν κάθε επιμέρους κριτήριο για τη μοριοδότηση τους, ώστε η υποψηφιότητα να υποβάλλεται πλήρης στις προ-καθορισμένες ημερομηνίες. Συμπληρωματικά, ελλιπή ή ετεροχρονισμένα παραστατικά δεν γίνονται δεκτά. Η διαδικασία επιλογής έχει ως εξής:

1. Καταρτίζεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. αρχικά ένας πλήρης κατάλογος όσων έχουν υποβάλει αίτηση.

2. Η Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων:

I. Απορρίπτει τους/τις υποψηφίους/ες που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις.

II. Ιεραρχεί βαθμολογικά τους/τις υποψηφίους/ες και προβαίνει στην προδημοσίευση του προσωρινού πίνακα επιλογής και ανακοινώνει την χρονική διάρκεια των ενστάσεων.

III. Καλεί σε συνέντευξη (εφόσον προβλέπεται) όσους υποψηφίους αποφασιστεί να κληθούν από την Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων.

IV. Μετά την εξέταση των ενστάσεων και με βάση τη τελική βαθμολογία του/της υποψηφίου/ας καταρτίζει με αξιολογική σειρά τον τελικό πίνακα επιλογής.

3. Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Συνέλευση. Η ανάρτησή του πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις περί προστασίας προσωπικών δεδομένων στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. και στις ανακοινώσεις του Τμήματος.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας, εισάγονται όλοι οι ισοβαθμήσαντες ως υπεράριθμοι.

Οι επιτυχόντες/ούσες, ύστερα από ενημέρωσή τους από τη Γραμματεία, καλούνται να απαντήσουν εγγράφως σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, για το αν αποδέχονται την ένταξή τους στο Π.Μ.Σ. και τους όρους λειτουργίας του. Η μη απάντηση εντός της ανωτέρω προθεσμίας του/της επιλεγέντα/επιλεγείσας υποψηφίου/ας ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής και η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. ενημερώνει τον/την αμέσως επόμενο/η στη σειρά αξιολόγησης από το σχετικό πίνακα επιτυχόντων.

ν. Εγγραφή στο Π.Μ.Σ.

Ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. η χρονική διάρκεια των εγγραφών καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Για την εγγραφή τους στο Π.Μ.Σ. οι επιτυχόντες/ούσες θα πρέπει να υποβάλουν ηλεκτρονικά τα σχετικά δικαιολογητικά. Η ολοκλήρωση της εγγραφής στο Π.Μ.Σ. θεωρείται ότι περατώθηκε όταν προσκομιστούν όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, εντός τριών εργάσιμων ημερών από την ειδοποίησή τους, και την από μέρους των φοιτητών/τριών υποχρέωση καταβολής των διδάκτρων της Α' περιόδου (700 ευρώ), μέσα σε τρεις εργάσιμες μέρες από την κατάθεση των δικαιολογητικών. Οι θέσεις των επιτυχόντων που δεν θα έχουν ολοκληρώσει την εγγραφή τους στο Π.Μ.Σ. εμπρόθεσμα (δικαιολογητικά και καταβολή Α' δόσης) αναπληρώνονται από άλλους επιτυχόντες που προέρχονται από τον πίνακα επιλαχόντων με βάση τη σειρά επιτυχίας.

Άρθρο 6

Κατηγορίες Υποψηφίων για φοίτηση στο Π.Μ.Σ.

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών των Α.Ε.Ι. (Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Η Γραμματεία ελέγχει αν το ίδρυμα απονομής του τίτλου αλλοδαπού ιδρύματος ανήκει στο Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής και αν ο τύπος του τίτλου αυτού ανήκει στο Εθνικό Μητρώο Τύπων Τίτλων Σπουδών Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων που είναι αναρτημένα στον ιστότοπο του ΔΟΑΤΑΠ. Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι/ες, και μόνο ένας/μία κατ' έτος και ανά Π.Μ.Σ., εφόσον υπηρετούν στο οικείο Τμήμα και ο τίτλος σπουδών και το έργο που επιτελούν είναι συναφές με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Επίσης γίνονται δεκτοί και αλλοδαποί/ές φοιτητές/τριες που έχουν ολοκληρώσει σπουδές στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα ή σε ελληνόφωνο σχολείο του εξωτερικού.

Τα μέλη ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, Διοικητικοί Υπάλληλοι (ΜΟΝ./ΙΔΑΧ) και έμμισθοι Δικηγόροι του ΔΠΘ μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι/ες χωρίς την καταβολή διδάκτρων, σε ποσοστό πέντε (5) τοις εκατό (%) (με στρογγυλοποίηση μισού προς τα πάνω), επί του ανώτατου αριθμού εισαγωγής στο Π.Μ.Σ. Η δυνατότητα μη καταβολής διδάκτρων για τις ανωτέρω κατηγορίες προσωπικού ισχύει για την εγγραφή μόνο σε ένα (1) Π.Μ.Σ. του Δ.Π.Θ.

Άρθρο 7

Διάρκεια Σπουδών - Μερική Φοίτηση - Αναστολή Φοίτησης

1. Χρονική διάρκεια φοίτησης

Η κανονική χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται κατ' ελάχιστο σε δύο (2) εξάμηνα, με εντατικό πρόγραμμα κατά τη θερινή περίοδο. Στο διάστημα αυτό περιλαμβάνεται και ο χρόνος για τυχόν εκπόνηση και υποβολή προς κρίση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, ο οποίος δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τρεις (3) μήνες.

Όσον αφορά την ανώτατη διάρκεια φοίτησης ο/η μεταπτυχιακός/μεταπτυχιακή φοιτητής/φοιτήτριας είναι υποχρεωμένος/υποχρεωμένη να ολοκληρώσει τις μεταπτυχιακές του/της σπουδές μέσα στο διπλάσιο της προβλεπόμενης διάρκειας του Π.Μ.Σ.

Οι όροι φοίτησης περιλαμβάνονται και εξειδικεύονται μεταξύ άλλων στον εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Κάθε υποψήφιος/α, πριν εγγραφεί, πρέπει να λαμβάνει γνώση αυτού του Κανονισμού και να αποδέχεται τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Η αποδοχή του Κανονισμού συνιστά βασική προϋπόθεση για την απόκτηση και διατήρηση της ιδιότητας του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας.

Η φοίτηση στο πρόγραμμα θεωρείται ότι λήγει με την συμπλήρωση του ελάχιστου χρόνου φοίτησης και με την ολοκλήρωση της συγγραφής και της δημόσιας παρουσίασης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

2. Κατ' εξαίρεση υπέρβαση ανώτατης χρονικής διάρκειας φοίτησης.

α. Ο/Η ΜΦ δύναται να αιτηθεί την κατ' εξαίρεση υπέρβαση της ανώτατης χρονικής διάρκειας φοίτησης για σοβαρούς λόγους υγείας, που ανάγονται στο πρόσωπό του/της ή στο πρόσωπο συγγενούς πρώτου βαθμού εξ αίματος ή συζύγου ή προσώπου με το οποίο ο/η φοιτητής/τρια έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης. Η αίτηση που απευθύνεται στη Σ.Ε. κατατίθεται από τον/την ΜΦ πριν από τη λήξη της ανώτατης χρονικής διάρκειας φοίτησης στη Γραμματεία του Τμήματος, συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της αίτησης και ειδικότερα ύπαρξης θεμάτων υγείας που ανάγονται:

αα) Στο πρόσωπο του ή της ΜΦ,

αβ) στο πρόσωπο συγγενούς πρώτου βαθμού εξ αίματος ή συζύγου ή προσώπου με το οποίο ο/η ΜΦ έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης. Οι σοβαροί λόγοι υγείας θα πρέπει να αποδεικνύονται με έγγραφο δημόσιου νοσοκομείου ή αρμόδιας ειδικής επιτροπής δημόσιου νοσοκομείου.

β. Προς απόδειξη των επικαλούμενων λόγων υγείας η αίτηση θα πρέπει να συνοδεύεται από πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, στην περίπτωση που οι λόγοι υγείας δεν αφορούν στο πρόσωπο του/της φοιτητή/τριας και από πιστοποιητικό Υγειονομικής Επιτροπής ή Ιατρική γνωμάτευση από Δημόσιο Νοσοκομείο με υπογραφή και σφραγίδα Διευθυντού/ντριας είτε Κλινικής ΕΣΥ ή Εργαστηρίου ή Πανεπιστημιακού Τμήματος. Η αρμόδια Υπηρεσία του Ιδρύματος δύναται να ζητήσει συμπληρωματικά κάθε άλλο δικαιολογητικό το οποίο κρίνει απαραίτητο για την εξέταση της αίτησης.

γ. Η Γραμματεία διαβιβάζει τις αιτήσεις στη Συνέλευση που αποφασίζει για την έγκριση ή την απόρριψη της αίτησης, καθώς και για τη χρονική διάρκεια της επιπλέον φοίτησης.

3 Μερική φοίτηση

1. Στους/στις ΜΦ του ΔΠΘ προβλέπεται δυνατότητα μερικής φοίτησης, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης.

2. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για μερική φοίτηση έχουν:

α) Οι ΜΦ που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα,

β) οι ΜΦ με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, καθώς και

γ) οι ΜΦ που είναι παράλληλα αθλητές/τριες σε αθλητικά σωματεία εγγεγραμμένα στο ηλεκτρονικό μητρώο αθλητικών σωματείων του άρθρου 142 του ν. 4714/2020 (Α' 148), που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

γα) Για όσα έτη καταλαμβάνουν διάκριση 1ης έως και 8ης θέσης σε πανελλήνια πρωταθλήματα ατομικών αθλημάτων με συμμετοχή τουλάχιστον δώδεκα (12) αθλητών και οκτώ (8) σωματείων ή αγωνίζονται σε ομάδες των δύο (2) ανώτερων κατηγοριών σε ομαδικά αθλήματα ή συμμετέχουν ως μέλη εθνικών ομάδων σε πανευρωπαϊκά πρωταθλήματα, παγκόσμια πρωταθλήματα ή άλλες διεθνείς διοργανώσεις υπό την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, ή

γβ) συμμετέχουν έστω άπαξ, κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο πρόγραμμα σπουδών για το οποίο αιτούνται την υπαγωγή τους σε καθεστώς μερικής φοίτησης, σε ολυμπιακούς, παραολυμπιακούς αγώνες και ολυμπιακούς αγώνες κωφών δύνανται, ύστερα από αίτησή τους που υποβάλλεται (ηλεκτρονικά/με εξουσιοδοτημένο πρόσωπο/ταχυδρομικά/υτοπροσώπως, μέσω ΚΕΠ), στη Γραμματεία του οικείου Τμήματος, να εγγράφονται ως φοιτητές/τριες μερικής φοίτησης ή να εντάσσονται σε καθεστώς μερικής φοίτησης.

3. Η αίτηση μαζί με τα έγγραφα που αποδεικνύουν τις προϋποθέσεις οι οποίες συντρέχουν για τη δυνατότητα μερικής φοίτησης υποβάλλονται ηλεκτρονικά ή αυτοπροσώπως στη Γραμματεία, το αργότερο έως τη λήξη της περιόδου των δηλώσεων μαθημάτων εγγραφών του Τμήματος. Η Γραμματεία του Τμήματος διαβιβάζει προς έγκριση τις αιτήσεις στην Κοσμητεία της Σχολής. Η υποβολή των αιτήσεων θα πραγματοποιείται κατά την προθεσμία ανανέωσης εγγραφών, όπως αυτή ορίζεται με σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας.

4. Ταυτόχρονα με την αίτηση κατατίθενται, ως επισυναπτόμενα, έγγραφα που αποδεικνύουν τις προϋποθέσεις οι οποίες πρέπει να συντρέχουν για τη δυνατότητα μερικής φοίτησης.

Ειδικότερα:

α) ΜΦ που ανήκουν στην κατηγορία των εργαζομένων και εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα οφείλουν να προσκομίσουν τη σχετική σύμβαση εργασίας ή βεβαίωση εργοδότη/τριας πρόσφατη καθώς και τα προβλεπόμενα για τους/τις ασφαλισμένους/ες στον ιδιωτικό τομέα ένσημα.

β) ΜΦ που ανήκουν στην κατηγορία των φοιτητών/τριών με αναπηρία οφείλουν να προσκομίσουν βεβαίωση διαπίστωσης της αναπηρίας από Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ) ή από επταμελή υγειονομική επιτροπή δημόσιου νοσοκομείου. ΜΦ που έχουν εγγραφεί με την ειδική κατηγορία των φοιτητών/τριών με αναπηρία, δεν απαιτείται να προσκομίσουν επιπλέον των προσκομισθέντων για την εγγραφή τους δικαιολογητικά.

γ) ΜΦ που ανήκουν στην κατηγορία των φοιτητών/τριών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες οφείλουν να προσκομίσουν βεβαίωση διαπίστωσης αυτών από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

δ) ΜΦ που ανήκουν στην κατηγορία των αθλητών/τριών, οφείλουν να προσκομίσουν βεβαίωση από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού ή την Ολυμπιακή Επιτροπή, ή από το Αθλητικό Σωματείο το οποίο είναι εγγεγραμμένο στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού (στην βεβαίωση θα πρέπει να αναγράφεται ο αριθμός μητρώου της ΓΓΑ και ο αριθμός αθλητικής αναγνώρισης του σωματείου), κατά περίπτωση, στην οποία θα πιστοποιείται ο λόγος για τον οποίο ζητείται η ένταξή τους σε καθεστώς μερικής φοίτησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις. Οι βεβαιώσεις των περιπτώσεων α' και δ' θα πρέπει να κατατίθενται εκ νέου στη Γραμματεία του οικείου Τμήματος στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, ώστε να διαπιστώνεται αν εξακολουθούν να συντρέχουν οι λόγοι για την ένταξη σε καθεστώς μερικής φοίτησης.

ε) Η Σ.Ε. του μεταπτυχιακού προγράμματος δύναται να ζητήσει συμπληρωματικά κάθε άλλο δικαιολογητικό το οποίο κρίνει απαραίτητο για την εξέταση της αίτησης.

5. Για την έγκριση ή την απόρριψη της αίτησης εκδίδεται, μετά από εισήγηση της ΣΕ με συνημμένη σε αυτήν την υποβληθείσα αίτηση και τα προβλεπόμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά τεκμηρίωσης, απόφαση της Συνέλευσης.

6. Για ΜΦ που εντάσσονται σε καθεστώς μερικής φοίτησης, κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο λογίζεται ως μισό ακαδημαϊκό εξάμηνο. Οι ΜΦ έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν οι ίδιοι/ες τα μαθήματα που επιθυμούν να παρακολουθήσουν και στα οποία θα εξεταστούν.

7. ΜΦ που έχουν τεθεί σε καθεστώς μερικής φοίτησης δύνανται με αίτησή τους στη Γραμματεία του Τμήματος, χωρίς να απαιτούνται επιπλέον δικαιολογητικά, να επανέλθουν σε καθεστώς πλήρους φοίτησης οποτεδήποτε. Για την επάνοδο στο καθεστώς της πλήρους φοίτησης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη της Κοσμητείας, η οποία κοινοποιείται στο Τμήμα του/της αιτούντος/σας.

8. Στα Πιστοποιητικά που χορηγούνται στους/στις ΜΦ που τελούν σε καθεστώς μερικής φοίτησης αναγράφεται η σχετική απόφαση της Συνέλευσης.

4. Αναστολή Σπουδών

1. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις στους/στις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες παρέχεται, κατόπιν υποβολής σχετικής αιτιολογημένης αίτησης, προσωρινή αναστολή σπουδών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Η αίτηση περιλαμβάνει το αιτούμενο χρονικό διάστημα διακοπής, καθώς και τους λόγους (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά: λόγοι υγείας, ανωτέρας βίας, προσωπικοί, οικογενειακοί, οικονομικοί λόγοι κ.λπ.). Η αίτηση συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά από αρμόδιες δημόσιες αρχές ή οργανισμούς, από τα οποία αποδεικνύονται οι επικαλούμενοι λόγοι υγείας του/της αιτούντος/ούσας ή συγγενών του/της μέχρι και δευτέρου βαθμού εξ αίματος, λόγοι στράτευσης ή σοβαροί οικονομικοί λόγοι κ.λπ. Σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή προσωπικών λόγων, η αίτηση συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, στην οποία περιγράφονται οι επικαλούμενοι λόγοι και δεν απαιτείται η προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικών.

2. Η αίτηση διαβιβάζεται από τη ΣΕ προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για λόγους αναγόμενους σε ανωτέρα βία είναι δυνατή η υποβολή της αίτησης και μετά τη λήξη της περιόδου των εγγραφών. Τα ακαδημαϊκά εξάμηνα κατά τα οποία ο/η ΜΦ έχει ενταχθεί σε καθεστώς διακοπής φοίτησης δεν προσμετρώνται στην ανώτατη διάρκεια φοίτησης.

3. Η διακοπή φοίτησης χορηγείται με απόφαση της Συνέλευσης, ύστερα από εισήγηση της ΣΕ.

4. Κατά τη διάρκεια της αναστολής ο/η ΜΦ χάνει την ιδιότητα του/της φοιτητή/τριας. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

5. Ο/Η ΜΦ με την επάνοδό του/της στη φοίτηση εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του/της ως ΜΦ.

5. Διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών

Για θέματα επανεξέτασης μαθημάτων σε οφειλόμενα μαθήματα ή διαγραφής αποφαιίνεται η Συνέλευση του Τμήματος μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής, η οποία αποφασίζει για τους όρους της επανεξέτασης ή τους λόγους διαγραφής. Λόγοι διαγραφής είναι:

α. Η μη επαρκής πρόοδος του μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας (η οποία τεκμηριώνεται με μη συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία, δηλαδή παρακολούθησεις, εξετάσεις),

β. η πλημμελής εκπλήρωση λοιπών υποχρεώσεων που ορίζονται από τον οικείο Κανονισμό,

γ. συμπεριφορά που προσβάλλει την ακαδημαϊκή δεοντολογία κατά την κείμενη νομοθεσία και κατά τον κώδικα δεοντολογίας του Δ.Π.Θ.

δ. αίτηση του/της ίδιου/ας του μεταπτυχιακού/κής φοιτητή/τριας.

ε. η υπέρβαση του μέγιστου επιτρεπτού χρόνου φοίτησης του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 8

Όροι φοίτησης

Μετά την ανακοίνωση του πίνακα αξιολόγησης των υποψηφίων και εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ειδοποίησή τους, οι επιτυχόντες/ούσες καλούνται να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. Στο έντυπο της σχετικής αίτησης, οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες εγγράφονται στην ειδίκευση στην οποία έχουν επιτύχει και δηλώνουν ότι έχουν λάβει γνώση του παρόντος Κανονισμού και αποδέχονται στο σύνολό τους τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Η αποδοχή του Κανονισμού αποτελεί προϋπόθεση για την απόκτηση και διατήρηση της ιδιότητας του/της μεταπτυχιακού/κής φοιτητή/τριας.

Μετά το πέρας της παραπάνω χρονικής προθεσμίας, οι υποψήφιοι/ες που δεν έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία εγγραφής χάνουν αμετάκλητα το δικαίωμα εγγραφής και τη θέση τους καλούνται να καταλάβουν επιλαχόντες/ούσες υποψήφιοι/ες με βάση τη σειρά κατάταξης.

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες είναι υποχρεωμένοι/ες να παρακολουθούν τις παραδόσεις και τις άλλες δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Το όριο δικαιολογημένων απουσιών για κάθε μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια ορίζεται σε έξι (6) διδακτικές ώρες για κάθε μάθημα. Στην περίπτωση που ο αριθμός απουσιών είναι πάνω από 6 ώρες για το κάθε μάθημα και οι λόγοι απουσίας είναι σοβαροί, τότε μετά από αίτηση του/της ενδιαφερόμενου/ης ΜΦ η περίπτωση εξετάζεται από την Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ., η οποία εγκρίνει ή όχι το αίτημα και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος για την τελική απόφαση. Επίσης για την περίπτωση μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας που έχει νοσηλευτεί σε δομή υγείας, η Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. δίνεται να αιτιολογήσει μέχρι 6 ώρες απουσιών ανά μάθημα και να εγκριθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος. Αν ο μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, δύναται να εξεταστεί, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, τα οποία έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

Άρθρο 9

Οδηγός Σπουδών

Κάθε χρόνο εκδίδεται Οδηγός Σπουδών των Π.Μ.Σ. και διανέμεται στους/στις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/φοιτήτριες. Ο Οδηγός Σπουδών περιλαμβάνει:

1. Το πρόγραμμα μαθημάτων, τα ονόματα των διδασκόντων/ουσών, τα δικαιώματα (κοινωνικές παροχές, υποτροφίες, δάνεια, διδακτικά βιβλία, βοηθήματα κ.λπ.) των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών, τις υποχρεώσεις αυτών, καθώς και πληροφορίες για τη λειτουργία των σπουδαστηρίων, των εργαστηρίων και των βιβλιοθηκών του Τμήματος.

2. Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ., σε όλα τα μαθήματα τα οποία κατανέμονται στα εξάμηνα σπουδών.

3. Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών ανά ειδικεύση, τους τίτλους και σύντομη περιγραφή (syllabus) των μαθημάτων, σεμιναρίων και εργαστηρίων του Π.Μ.Σ., η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας ή η διεξαγωγή άλλων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων που ορίζονται ως υποχρεωτικές ή επιλογής για την επιτυχή ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ., με αναφορά του αριθμού των πιστωτικών μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS) που απονέμονται ανά περίπτωση.

4. Η επίσημη γλώσσα διεξαγωγής του προγράμματος και η γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας.

5. Τις Ειδικεύσεις οι οποίες αφορούν σε ανώτατο αριθμό μαθημάτων εγγραφής ανά εξάμηνο, χαρακτηρισμό μαθημάτων ως προαπαιτούμενων, καθώς και κανόνες εξέτασεων και αξιολόγησης των επιδόσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών που περιλαμβάνονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. εκδίδει και παραδίδει σχέδια ακαδημαϊκού ημερολογίου και ωρολογίων προγραμμάτων. Το ωρολόγιο πρόγραμμα περιλαμβάνει τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των διδακτικών περιόδων, τις περιόδους εξετάσεων, τις αργίες, τις ημέρες και ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων, οι ημερομηνίες άλλων εκδηλώσεων ή υποχρεώσεων κ.λπ. Τα ακαδημαϊκά ημερολόγια και τα ωρολόγια προγράμματα διαβιβάζονται στην Διεύθυνση Ακαδημαϊκών Θεμάτων και στον Ε.Λ.Κ.Ε. του Δ.Π.Θ. Με την εγγραφή του/της σε Π.Μ.Σ. ο/η φοιτητής/τρια παραλαμβάνει από τη Γραμματεία το ετήσιο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Προγράμματος.

Η συνολική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. είναι 12 ημερολογιακοί μήνες. Ενδεικτικά:

i. Η πρώτη εκπαιδευτική περίοδος αρχίζει την 3η εβδομάδα του Οκτωβρίου και ολοκληρώνεται τη 2η εβδομάδα του Φεβρουαρίου. Η επαναληπτική εξέταση των μαθημάτων της Α' εκπαιδευτικής περιόδου διενεργείται τον μήνα Σεπτέμβριο.

ii. Η δεύτερη εκπαιδευτική περίοδος αρχίζει την 3η εβδομάδα του Φεβρουαρίου και ολοκληρώνεται τη 1η εβδομάδα του Ιουνίου. Η επαναληπτική εξέταση των μαθημάτων της Β' εκπαιδευτικής περιόδου διενεργείται τον μήνα Σεπτέμβριο.

iii. Κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου, δηλαδή από την 2η εβδομάδα του Ιουνίου μέχρι την 4η εβδομάδα του Αυγούστου, οι φοιτητές παρακολουθούν και εξετάζονται στα προβλεπόμενα μαθήματα ή συνεχίζουν την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (εφόσον έχουν επιλέξει εκπόνηση διπλωματικής διπλωματικής εργασίας στη δεύτερη εκπαιδευτική περίοδο). Η κανονική και η επαναληπτική εξέταση των μαθημάτων της θερινής περιόδου διενεργείται τον μήνα Σεπτέμβριο.

iv. Κάθε μεταπτυχιακό μάθημα περιλαμβάνει τριάντα εννέα (39) ώρες διδασκαλίας.

Για κάθε μάθημα ορίζεται από τη Συνέλευση ένας/μία διδάσκων/ουσα ως υπεύθυνος/η (συντονιστής/τρια) του μαθήματος. Επίσης, ορίζονται οι διδάσκοντες/ουσες των μαθημάτων, καθώς και οι προσκεκλημένοι/ες ομιλητές/τριες. Τον ρόλο του/της συντονιστή/τριας αναλαμβάνουν αποκλειστικά διδάσκοντες/ουσες του

Τμήματος στους/στις οποίους/ες έχει ανατεθεί εν όλω ή εν μέρει η διδασκαλία του αντίστοιχου μαθήματος. Κατ' εξαίρεση, προσκεκλημένοι ομιλητές μπορεί να ορίζονται και κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, κατόπιν εισήγησης του/της συντονιστή/ριας και σχετικής έγκρισης της Συνέλευσης.

Πριν την έναρξη κάθε εκπαιδευτικής περιόδου, με ευθύνη του/της Διευθυντή/ριας του Π.Μ.Σ., ανακοινώνεται το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων κάθε ειδικεύσης. Οι δύο ειδικεύσεις του Π.Μ.Σ. δύναται να πραγματοποιούν χρονικά συμπυκνωμένα και εντατικά μαθήματα. Τα μαθήματα γίνονται στην ελληνική γλώσσα. Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται σε ημέρες και ώρες λειτουργίας του Ιδρύματος, αλλά προβλέπεται η δυνατότητα διεξαγωγής μαθημάτων και τα Σαββατοκύριακα. Το χρονοδιάγραμμα παραδόσεων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του κάθε μαθήματος καθορίζεται με απόφαση του διδάσκοντα και αναρτάται στην ηλεκτρονική τάξη (e-class) του μαθήματος.

Μέρος της διδασκαλίας (έως 85%) των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών του Π.Μ.Σ. «Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» θα περιλαμβάνει εξ' αποστάσεως διδασκαλία. Η μέθοδος αυτή, πέρα από τα πρακτικά οφέλη που θα έχει για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ., ταιριάζει πολύ και με τη θεματολογία του συγκεκριμένου Π.Μ.Σ. Για την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση θα εφαρμοστεί ένα μεικτό σύστημα (blended learning), με σύγχρονη και ασύγχρονη διαδικασία παράλληλα. Η σύγχρονη εξ' αποστάσεως εκπαίδευση θα είναι η κύρια μέθοδος. Θα αξιοποιηθεί η πλατφόρμα Microsoft Teams, που παρέχεται από το ΔΠΘ τα τελευταία χρόνια με μεγάλη επιτυχία. Επίσης, θα αξιοποιηθεί η δημοφιλής πλατφόρμα Zoom, που επίσης χρησιμοποιείται εκτεταμένα από το ΔΠΘ για τηλεσυνεδριάσεις (π.χ. γενικές συνελεύσεις και άλλα Π.Μ.Σ. του ιδρύματος), αφού πρώτα εξασφαλιστεί η πρόσβαση σε αυτήν με πόρους του Π.Μ.Σ. Και στις δύο αυτές πλατφόρμες μπορούν και συνδέονται και παρακολουθούν τις διαλέξεις μεγάλος αριθμός φοιτητών/φοιτητριών του Π.Μ.Σ. Πέρα από τις διαλέξεις, εξυπηρετούνται και άλλες πτυχές της εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως είναι η χρήση ψηφιακού πίνακα για σημειώσεις, οι ψηφοφορίες, οι δράσεις σε ομάδες εργασίας σε χωριστά «δωμάτια», κ.λπ. Η σύγχρονη εξ' αποστάσεως εκπαίδευση μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για επιμέρους φροντιστήρια που τυχόν χρειαστεί να γίνουν. Επιπλέον, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να γίνει προφορική εξέταση μέσα από τηλεδιάσκεψη, με ερωτήσεις κρίσης και με απευθείας επίλυση ασκήσεων και προβλημάτων. Η εκπαιδευτική διαδικασία μπορεί να πραγματοποιηθεί και με τη χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, που δεν θα υπερβαίνουν το 25% των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ. Θα αξιοποιηθεί η υλικοτεχνική υποδομή του ΔΠΘ, που χρησιμοποιείται για μεγάλο διάστημα σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, μέσω της πλατφόρμας Open eClass. Οι φοιτητές/τριες θα έχουν πρόσβαση σε ανακοινώσεις, στο υλικό που χρησιμοποιείται στις διαλέξεις και στις ασκήσεις, στην ενημέρωση και την ανταλλαγή απόψεων και άλλα εργαλεία που παρέχονται, όπως οι παραπομπές σε πηγές, η σχετική βιβλιογραφία για συνέχεια της μελέτης ανάμεσα στις διαλέξεις και γενικότερα υποστηρικτικό υλικό πολυμέσων. Επιπλέον, η πλατφόρμα Open e-Class μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση των φοιτητών/τριών σε κάθε μάθημα (ασκήσεις, εργασίες).

Για την προετοιμασία στη χρήση των διαθέσιμων εργαλείων της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, σύγχρονης και ασύγχρονης, από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, θα κυκλοφορήσουν εγκαίρως οδηγίες χρήσης αυτών και εκπαιδευτικό υλικό, ενώ θα διοργανωθεί και σχετικό σεμινάριο. Επιπλέον, το προσωπικό του ΔΠΘ που θα εμπλακεί στο Π.Μ.Σ. «Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» είναι έμπειρο στη χρήση των εξ' αποστάσεως εργαλείων, τόσο λόγω της ειδικότητας που εξυπηρετούν, όσο και από την εμπειρία τους με τα εργαλεία αυτά κατά τα τελευταία χρόνια (ψηφιακές δεξιότητες). Τέλος, η υλικοτεχνική υποδομή του ΔΠΘ είναι κατάλληλη για να υποστηρίξει μια εξ' αποστάσεως διαδικασία, τόσο όσο αφορά τις συσκευές (server, υπολογιστές, περιφερειακά) όσο και το δίκτυο. Τα τελευταία χρόνια το ίδρυμα απέκτησε σημαντική εμπειρία σε εξ' αποστάσεως εκπαίδευση εξ αιτίας των περιοριστικών μέτρων λόγω της πανδημίας.

Για τη δια ζώσης διδασκαλία (έως 20%) χρησιμοποιείται η υλικοτεχνική υποδομή που διαθέτουν οι κάτωθι αίθουσες του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων:

- α. Αίθουσα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών Π.Μ.Σ.
- β. Αίθουσα Παρουσιάσεων Π.Μ.Σ.
- γ. Αμφιθέατρο Κ. Σίδηρη.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική και διαπιστώνεται με ευθύνη του διδάσκοντος. Η αξιολόγηση των μαθημάτων γίνεται με γραπτή ή προφορική εξέταση, εργασία, παρουσίαση, αναφορά (report) ή συνδυασμό των παραπάνω. Η ακριβής μορφή της αξιολόγησης καθορίζεται από τον/την διδάσκοντα/ουσα ή τους/τις διδάσκοντες/ουσες, ανάλογα με τη φύση του κάθε μαθήματος. Οι όροι αξιολόγησης για κάθε μάθημα γνωστοποιούνται κατά την έναρξη της διδασκαλίας του μαθήματος.

Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ορίζεται από το μηδέν (0) έως το δέκα (10) και χαρακτηρίζεται ως:

- «Άριστα»: από οκτώ και πενήντα (8,50) έως δέκα (10),
- «Λίαν καλώς»: από έξι και πενήντα (6,50) έως και οκτώ και σαράντα εννέα (8,49),
- «Καλώς»: από πέντε (5) έως και έξι και σαράντα εννέα (6,49).

Τα αποτελέσματα της βαθμολόγησης των μαθημάτων κοινοποιούνται με ευθύνη του/της υπεύθυνου/ης συντονιστή/τριας του μαθήματος στους/στις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες δεκαπέντε (15) ημέρες μετά την ημερομηνία εξέτασης ή, στην περίπτωση που η αξιολόγηση γίνεται βάσει εργασιών, είκοσι (20) ημέρες μετά την ημερομηνία παράδοσης των εργασιών.

Δεν προβλέπεται επαναληπτική εξέταση, προκειμένου ο/η φοιτητής/τρια να βελτιώσει τη βαθμολογία του/της. Ο βαθμός του Μ.Δ.Ε. καθορίζεται ως ο σταθμισμένος μέσος όρος (βάσει των αντίστοιχων μονάδων στο Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων) των επιδόσεων στα μαθήματα του Π.Μ.Σ. και του βαθμού αξιολόγησης της διπλωματικής εργασίας (σε περίπτωση που έχει επιλεγεί η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας). Με ευθύνη της Γραμματείας, ο βαθμός του Μ.Δ.Ε. καταχωρείται στον ατομικό φάκελο του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας.

Μετά το πέρας της εξεταστικής οι ασκήσεις, τα γραπτά δοκίμια και κάθε άλλο τεκμήριο εξέτασης, εφόσον δεν επιστρέφονται στον/στην ΜΦ, φυλάσσονται από το διδάσκοντα, για δώδεκα (12) μήνες.

Άρθρο 10

Πρόγραμμα Σπουδών

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. ανέρχονται σε 75 (εβδομήντα πέντε) και κατανέμονται σε τρεις (3) περιόδους. Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. απαιτείται η υποχρεωτική παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα ως εξής:

- Στην πρώτη (Α') εκπαιδευτική περίοδο, τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα και ένα (1) μάθημα επιλογής.
- Στη δεύτερη (Β') εκπαιδευτική περίοδο, δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα και δύο (2) μαθήματα επιλογής ή εναλλακτικά δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα και εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.
- Κατά τη θερινή περίοδο σπουδών απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση δύο (2) υποχρεωτικών μαθημάτων ή εναλλακτικά η ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (στην περίπτωση που οι φοιτητές/τριες επέλεξαν την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας κατά τη Β' εκπαιδευτική περίοδο).

Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών ανά ειδίκευση διαμορφώνεται ως εξής:

Ειδίκευση Α': «Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός και Διαχείριση Φυσικών Πόρων»

Α' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Περιβαλλοντική Πολιτική και Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση	Υποχρεωτικό	7,5
2	Βιοποικιλότητα Χερσαίων Οικοσυστημάτων	Υποχρεωτικό	7,5
3	Κλιματική Αλλαγή, Προσαρμογή και Μετριασμός	Υποχρεωτικό	7,5
4	Μεθοδολογία Έρευνας	Επιλογής	7,5
5	Κυκλική Οικονομία και Βιώσιμη Ανάπτυξη	Επιλογής	7,5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ			30

Β' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Διαχείριση Φυσικών Πόρων	Υποχρεωτικό	7,5
2	Τεχνικά Έργα και Φυσικό Περιβάλλον	Υποχρεωτικό	7,5
3	Αειφορική Διαχείριση Ορεινών Υδρολεκανών	Επιλογής	7,5
4	Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών στη Διαχείριση Φυσικών Πόρων	Επιλογής	7,5
5	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	Επιλογής	15
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ			30

ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Υπηρεσίες Οικοσυστημάτων	Επιλογής	7,5
2	Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών και Περιβαλλοντική Αδειοδότηση	Επιλογής	7,5
3	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	Επιλογής	15
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ			15

Ειδίκευση Β': «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Επικοινωνία»

Α' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Περιβαλλοντική Πολιτική και Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση	Υποχρεωτικό	7,5
2	Διδακτική της Περιβαλλοντικής Επιστήμης	Υποχρεωτικό	7,5
3	Περιβαλλοντική Επικοινωνία, ΜΜΕ και Κοινή Γνώμη	Υποχρεωτικό	7,5
4	Περιβάλλον, Κοινωνία και Εθελοντισμός (Ε)	Επιλογής	7,5
5	Μεθοδολογία Έρευνας (Ε)	Επιλογής	7,5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ			30

Β' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη	Υποχρεωτικό	7,5
2	Αρχές και Μέθοδοι Διαχείρισης Περιβάλλοντος	Υποχρεωτικό	7,5
3	Βιώσιμη Ανάπτυξη (Ε)	Επιλογής	7,5
4	Στρατηγικές Δημοσίων Σχέσεων και Περιβάλλον (Ε)	Επιλογής	7,5
5	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	Επιλογής	15
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ			30

ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
1	Υπηρεσίες Οικοσυστημάτων	Επιλογής	7,5
2	Περιβαλλοντικά Προβλήματα και Αειφορία	Επιλογής	7,5
3	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	Επιλογής	15
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ			15

Η αναλυτική περιγραφή των μαθημάτων παρουσιάζεται στο Παράρτημα 6 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 11

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Ο/Η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια, εφόσον το επιλέξει, μπορεί με την έναρξη της Β' εκπαιδευτικής περιόδου να αναλάβει την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.).

Το θέμα της Μ.Δ.Ε. πρέπει να εντάσσεται στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και ειδικότερα της ειδίκευσης που έχει επιλέξει ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια και να αξιοποιεί τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στα μαθήματα του Π.Μ.Σ. Για την ενίσχυση της ερευνητικής στρατηγικής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών

Σπουδών (Π.Μ.Σ.), ο/η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ., σε συνεργασία με τη Συντονιστική Επιτροπή, καθορίζει τις θεματικές περιοχές εκπόνησης Μεταπτυχιακών Διατριβών. Κατόπιν, οι διδάσκοντες/ουσες υποχρεούνται να υποβάλουν προτάσεις θεμάτων Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών, οι οποίες εντάσσονται στις ανωτέρω θεματικές περιοχές και αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Σχετικά με την ανάληψη, εκπόνηση και υποστήριξη της Μ.Δ.Ε. ορίζονται τα εξής:

1. Αίτηση - Υποβολή θέματος

Ο/Η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια έχει δικαίωμα υποβολής θέματος Μ.Δ.Ε., εφόσον ολοκληρώσει με επιτυχία όλα τα μαθήματα της Α' εκπαιδευτικής περιόδου.

Εντός 20 ημερών από την έναρξη της δεύτερης (Β') εκπαιδευτικής περιόδου, υποβάλλει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ αίτηση, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της Μ.Δ.Ε. και ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα.

Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες οι οποίοι/ες δεν καταθέτουν την αίτηση εντός των χρονικών ορίων που ορίζονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό, μεταθέτουν, με δική τους ευθύνη, την έναρξη εκπόνησης της Μ.Δ.Ε. κατά τουλάχιστον ένα (1) εξάμηνο.

2. Επίβλεψη Διπλωματικής Εργασίας

Η Συντονιστική Επιτροπή ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ιας, ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την Τριμελή Εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα.

Δικαίωμα επίβλεψης της διπλωματικής εργασίας έχουν:

α. Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δι.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β. ομότιμοι/ες Καθηγητές/τριες ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ. συνεργαζόμενοι καθηγητές/τριες,

δ. εντεταλμένοι/ες διδάσκοντες/ουσες,

ε. επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές,

στ. ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής, υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις απώλειας, αντικειμενικής αδυναμίας άσκησης καθηκόντων επίβλεψης ή σπουδαίου λόγου, είναι δυνατή η αντικατάσταση του/της επιβλέποντα/ουσας ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Ο χρόνος έναρξης της εκπόνησης Μ.Δ.Ε. προσμετράται από την ημερομηνία αίτησης του/της φοιτητή/τριας, εφόσον το θέμα επικυρωθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί η διπλωματική εργασία περιλαμβάνονται στον κανονισμό εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, που είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Ενδεικτικά, η Μ.Δ.Ε. μπορεί να είναι θεωρητική, εφαρμοσμένη ή πειραματική και να περιέχει αναγνωρίσιμα στοιχεία πρωτοτυπίας και συμβολή στην επιστημονική γνώση.

Το κείμενο πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές και τη δομή μιας επιστημονικής εργασίας, δηλαδή να περιλαμβάνει περιγραφή του θέματος, της μεθοδολογίας, των παραδοχών, των πορισμάτων - αποτελεσμάτων, της βιβλιογραφίας κ.λπ. και άλλα τυχόν αναγκαία υποστηρικτικά ή επεξηγηματικά στοιχεία (σχήματα, διαγράμματα, φωτογραφίες, εικόνες κ.λπ.).

Συντάσσεται στην ελληνική γλώσσα και συνοδεύεται από μια σύντομη περίληψη 300 λέξεων περίπου στην αγγλική. Κατόπιν συνεννόησης με τον/την επιβλέποντα/ουσα, η συγγραφή της Μ.Δ.Ε. μπορεί να γίνει στην αγγλική και να περιλαμβάνει εκτεταμένη περίληψη στην ελληνική.

Μετά την ολοκλήρωση της ΜΔΕ, ο/η ΜΦ υποβάλλει στον/στην Επιβλέποντα/ουσα και στα άλλα δύο μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής αντίγραφο της τελικής Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Ο/Η ΜΦ υποβάλει την εργασία σε συνεννόηση με τον/την επιβλέποντα/ουσα και το αποδεικτικό ελέγχου για λογοκλοπή, όπου αναφέρονται τα αποτελέσματα του ελέγχου με τη χρήση της ειδικής εφαρμογής

ανίχνευσης λογοκλοπής (Turnitin), στην Τριμελή επιτροπή. Γίνονται δεκτές Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες με μέγιστο όριο λογοκλοπής 25% για αντιγραφή άνω των τριών (3) συνεχόμενων λέξεων (χωρίς να ληφθεί υπόψη η βιβλιογραφία) και 0% για κατασκευασμένο με Τεχνητή Νοημοσύνη (AI-generated text). Η χρήση AI επιτρέπεται αποκλειστικά και μόνο για βελτίωση της γλώσσας και καλύτερη αναγνωσιμότητα του κειμένου. Το αποτέλεσμα της χρήσης AI πρέπει να ελέγχεται από το/τη συντάκτη/τρια που είναι υπεύθυνος/η για το περιεχόμενο του κειμένου. Η χρήση AI για βελτίωση της γλώσσας πρέπει να δηλώνεται από το/τη συγγραφέα. Παράλληλα ο/η ΜΦ αποστέλλει στην Τριμελή επιτροπή Υπεύθυνη δήλωση ότι η Μ.Δ.Ε. αποτελεί προϊόν της εργασίας του/της και όχι προϊόν λογοκλοπής είτε στο σύνολο είτε σε επιμέρους τμήματα αυτής.

3. Παρουσίαση και ολοκλήρωση της Διπλωματικής Εργασίας

Μετά την εκπόνηση της Μ.Δ.Ε. ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια υποβάλλει στον/στην Επιβλέποντα/ Επιβλέπουσα και στα άλλα δύο μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής αντίγραφο της τελικής Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Εφόσον υπάρχει θετική κρίση από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, ορίζεται η ημερομηνία της δημόσιας υποστήριξης/αξιολόγησης της Μ.Δ.Ε. Η έκταση και το βάθος της προφορικής εξέτασης κατά την υποστήριξη είναι ανάλογα της μορφής παρουσίασης της εργασίας.

Μετά την παρουσίαση - υποστήριξη της Μ.Δ.Ε., η Εξεταστική Επιτροπή συντάσσει και υπογράφει Πρακτικό Δημόσιας Παρουσίασης της Μ.Δ.Ε. στο οποίο αναγράφονται τυχόν παρατηρήσεις ή σχόλια καθώς και ο τελικός βαθμός. Καταθέτει τη βαθμολογία της Μ.Δ.Ε. στη Γραμματεία μαζί με την Υπεύθυνη δήλωση του/της ΜΦ ότι η Μ.Δ.Ε. αποτελεί προϊόν της εργασίας του/της και όχι προϊόν λογοκλοπής είτε στο σύνολο είτε σε επιμέρους τμήματα αυτής.

Η Εξεταστική Επιτροπή αξιολογεί και βαθμολογεί τη Μ.Δ.Ε., λαμβάνοντας υπόψη την πρωτοτυπία της, την έκταση και την αρτιότητα της βιβλιογραφικής ανασκόπησης του θέματος, την τυχόν ύπαρξη δημοσιεύσεων σε έγκυρα διεθνή περιοδικά ή συνέδρια που προέκυψαν από αυτή, καθώς και την παρουσίαση του θέματος από τον/την μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια και την ανταπόκριση της/της στις ερωτήσεις της που του/της υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της εξέτασης.

Η αξιολόγηση της Μ.Δ.Ε. εκφράζεται στην κλίμακα 0-10, με χαρακτηρισμό «Άριστα» για βαθμό από οκτώ και πενήντα (8,50) έως δέκα (10), «Λίαν καλώς» από έξι και πενήντα (6,50) έως και οκτώ και σαράντα εννέα (8,49), «Καλώς» από πέντε (5) έως και έξι και σαράντα εννέα (6,49). Η αντίστοιχη κλίμακα βαθμολογίας ECTS έχει ως εξής: A (10-9), B (8), C (7), D (6), E (5), F (4-0 αποτυχία). Ο βαθμός της διπλωματικής εργασίας εξάγεται από τον μέσο όρο των βαθμών των τριών αξιολογητών/τριών, με την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον δύο μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής τη βαθμολόγησαν με προβιβάσιμο βαθμό.

Μετά τη δημόσια παρουσίαση - εξέταση της Μ.Δ.Ε., ο φοιτητής/τρια ενσωματώνει τις διορθώσεις και τα σχόλια που τυχόν έχει δεχτεί από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής και εντός μίας εβδομάδας από την ημερομηνία εξέτασης και είκοσι μέρες πριν την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) και σε κάθε περίπτωση πριν την ορκωμοσία, υποβάλλει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.,

Α. Δύο (2) CD με την ηλεκτρονική μορφή της εργασίας (σε μορφή doc και pdf).

Την ενσωμάτωση των διορθώσεων της εξεταστικής επιτροπής στο τελικό κείμενο της Μ.Δ.Ε. πιστοποιεί εγγράφως στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. ο/η Επιβλέπων/ουσα Καθηγητής/τρια. Η κατάθεση του παραπάνω εγγράφου αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση βεβαίωσης ολοκλήρωσης των μεταπτυχιακών σπουδών, καθώς και για την ορκωμοσία του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας.

Κατόπιν της έγκρισής της από την Επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά με ευθύνη του Τμήματος στον διαδικτυακό τόπο του Ιδρυματικού Αποθετηρίου (ΙΑ) του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Στην περίπτωση αρνητικής κρίσης της ΜΔΕ ο/η ΜΦ έχει το δικαίωμα, το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, να αλλάξει το θέμα και τον/την επιβλέποντα/ουσα.

Το τελικό πλήρες αντίγραφο της Μ.Δ.Ε. υποβάλλεται, μετά την αποδοχή της, στη βιβλιοθήκη του Δ.Π.Θ. καθώς και σε ηλεκτρονική μορφή το αρχείο που διατηρείται στο Τμήμα. Η Γραμματεία του Τμήματος ορίζει έναν υπεύθυνο για τη συγκέντρωση όλων των ΜΔΕ σε ψηφιακή μορφή. Η Γραμματεία είναι υπεύθυνη να διατηρεί το ψηφιακό αρχείο μέχρι την πλήρη ανάπτυξη του Κεντρικού Αποθετηρίου του ΔΠΘ. Η πνευματική ιδιοκτησία επί της Διπλωματικής Μεταπτυχιακής Εργασίας ανήκει στον/στην υποψήφιο/υποψήφια, ο/η οποίος/οποία παραχωρεί στο ΔΠΘ για όλη τη διάρκεια προστασίας του έργου την μη αποκλειστική άδεια μη εμπορικής χρήσης όλων των περιουσιακών εξουσιών επί του έργου του/της, της χρήσης του για έρευνα και διδασκαλία συμπεριλαμβανομένων.

Αναλυτικές οδηγίες για την εκπόνηση, σύνταξη και συγγραφή του κειμένου της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας παρουσιάζονται στο παράρτημα 7 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 12

Δικαιώματα και παροχές

1. Οι ΜΦ εγγράφονται και συμμετέχουν στο Π.Μ.Σ. υπό τους προβλεπόμενους όρους και τις προϋποθέσεις σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος, τον Κανονισμό του Π.Μ.Σ. και του Τμήματος. Η αποδοχή των παραπάνω συνιστά βασική προϋπόθεση για την απόκτηση και διατήρηση της ιδιότητας του/της ΜΦ.

2. Οι ΜΦ έχουν τα δικαιώματα των φοιτητών/τριών των προγραμμάτων σπουδών πρώτου και τρίτου κύκλου και κάθε άλλο δικαίωμα που ορίζεται από τον συγκεκριμένο Κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών και πιο συγκεκριμένα οι ΜΦ:

α) Έχουν δικαίωμα χρήσης των υπηρεσιών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ΔΠΘ μετά από αίτησή τους.

β) Έχουν δικαίωμα πρόσβασης στις βιβλιοθήκες του ΔΠΘ και με τον ιδρυματικό τους λογαριασμό στις ηλεκτρονικές συνδρομές περιοδικών κ.ά.

γ) Οι ΜΦ έχουν το δικαίωμα, στα πλαίσια εκπόνησης εργασιών και ΜΔΕ, να χρησιμοποιούν την υλικοτεχνική υποδομή του Εργαστηρίου, του Τμήματος και του ΔΠΘ σε συνεννόηση με Τεύχος Β' 4751/20.08.2024 ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ 48581 το Επιβλέπον μέλος ΔΕΠ και με σύμφωνη γνώμη του/της Υπεύθυνου/ης της αντίστοιχης μονάδας.

δ) Έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, στα συλλογικά όργανα διοίκησης.

ε) Προσφέρουν εκπαιδευτικές και άλλες υπηρεσίες στο Τμήμα (όπως διενέργεια εργαστηρίων, φροντιστηρίων, κ.ά.), με τη σύμφωνη γνώμη του Επιβλέποντος μέλους ΔΕΠ και σχετικών αποφάσεων της Συνέλευσης του Τμήματος.

ζ) Δύνανται να συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα/προγράμματα του ΔΠΘ και να λαμβάνουν υποτροφίες στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων, αυτοχρηματοδοτούμενων ή λοιπών έργων/προγραμμάτων για την οικονομική ενίσχυση της έρευνας.

η) Δύνανται να συμμετέχουν σε προγράμματα κινητικότητας μέσω του ERASMUS+, ή σε άλλες δράσεις κινητικότητας (π.χ. μέσω συμμετοχής σε έργα, ή άλλων υποτροφιών).

3. Το Τμήμα διασφαλίζει έμπρακτα την ισότιμη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και να εξασφαλίζει στους/στις ΜΦ με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα προγράμματα ή άλλες διευκολύνσεις ή προσαρμογές που είναι δυνατόν να βοηθήσουν την παρακολούθηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και την ολοκλήρωση των σπουδών τους.

Άρθρο 13

Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών

Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες έχουν τις εξής υποχρεώσεις:

α) Να παρακολουθούν τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Π.Μ.Σ.,

β) να υποβάλλουν τις απαιτούμενες εργασίες μέσα στις καθορισμένες προθεσμίες,

γ) να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις,

δ) να τηρούν τις καθιερωμένες αρχές ακαδημαϊκού ήθους και να σέβονται και να προστατεύουν τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό του ΔΠΘ, να μεριμνούν για τη διατήρηση της καθαριότητας και της ευταξίας των χώρων και να ενημερώνουν το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ ή τον/την Πρόεδρο του Τμήματος για τυχόν σχετικά προβλήματα,

ε) να είναι ενημερωμένοι/ες και να τηρούν τον Κανονισμό Ακαδημαϊκής δεοντολογίας, τον Εσωτερικό Κανονισμό του ΔΠΘ, τους επιμέρους κανονισμούς λειτουργίας του Ιδρύματος, τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ., του Τμήματος και του ΔΠΘ που τους/τις αφορούν και να τους εφαρμόζουν με συνέπεια και υπευθυνότητα,

στ) να είναι ενημερωμένοι/ες για το Π.Μ.Σ. που παρακολουθούν, το ακαδημαϊκό ημερολόγιο και να κατανοούν την εκπαιδευτική διαδικασία που ακολουθούν,

ζ) να είναι ενημερωμένοι/ες για τη διάρθρωση και τις αρμοδιότητες των διοικητικών υπηρεσιών του ΔΠΘ και του Τμήματος,

η) να ανταποκρίνονται πλήρως στο σύνολο των υποχρεώσεών τους έναντι του ΔΠΘ και να προβάλλουν και να προάγουν την εικόνα του Ιδρύματος με τις ακαδημαϊκές δραστηριότητές τους,

θ) να επιδιώκουν την ενεργή συμμετοχή τους στη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα παρακολουθώντας συνέδρια, ημερίδες και σεμινάρια,

ι) να συμμετέχουν σε σεμινάρια ή συνέδρια που διοργανώνει το Τμήμα/Σχολή, να αναφέρουν τα στοιχεία του Τμήματος/Σχολής ως ακαδημαϊκής στέγης τους (academic affiliation) σε κάθε δημοσίευση, ομιλία ή ανακοίνωσή τους, που είναι προϊόν της εργασίας τους στο Π.Μ.Σ.,

ια) να καταβάλλουν τα τέλη φοίτησης, όπως ορίζεται στον εσωτερικό Κανονισμό του Π.Μ.Σ.,
ιβ) Για τα εξ αποστάσεως μαθήματα του Π.Μ.Σ. και για την αποτελεσματική συμμετοχή των ΜΦ οφείλουν να έχουν τον απαραίτητο ηλεκτρονικό εξοπλισμό όπως ηλεκτρονικός υπολογιστής (σταθερός ή φορητός) με κάμερα, ηχεία ή ακουστικά, μικρόφωνο και σύνδεση στο διαδίκτυο. Οι ΜΦ οφείλουν κατά τη διάρκεια των μαθημάτων να έχουν τη κάμερα ανοιχτή.

Στην περίπτωση που ο/η ΜΦ δεν ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του/της, τού/τής γίνεται έγγραφη υπόμνηση των υποχρεώσεων του/της από τον/την Διευθυντή/τρια του Π.Μ.Σ. με κοινοποίηση στη ΣΕ. Εάν μετά την παρέλευση εύλογου διαστήματος, ο/η ΜΦ δεν ανταποκρίνεται, τότε η Συνέλευση δύναται να αποφασίζει για τη διαγραφή του/της από τα Μητρώα των ΜΦ του Τμήματος.

Άρθρο 14

Τέλη φοίτησης

Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες υποχρεούνται στην καταβολή τελών φοίτησης. Το ύψος των προβλεπόμενων τελών φοίτησης για το σύνολο του προγράμματος καθορίζεται στο ποσό των χιλίων οκτακοσίων (1.800,00) ευρώ. Μετά από σχετική αιτιολογημένη εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής και αντίστοιχη έγκριση της Συνέλευσης, τα διδάκτρα μπορούν να αναπροσαρμόζονται κατ' έτος, λαμβανομένων υπόψη των λειτουργικών αναγκών του Π.Μ.Σ. και της οικονομικής συγκυρίας. Τα τέλη φοίτησης καταβάλλονται σε αναλογία προς τις πάσης φύσεως παροχές προς τους φοιτητές κρίνεται επιβεβλημένη η επιβολή τέλους φοίτησης για τους εξής λόγους:

α) Για την αμοιβή του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού.

β) Για την προμήθεια υλικών, εργαστηριακού και εκπαιδευτικού εξοπλισμού, αναλωσίμων που απαιτούνται για τη λειτουργία των εργαστηρίων, τη συντήρηση ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

γ) Για τη γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

δ) Για τον λόγο ότι δεν επαρκούν οι λοιποί διαθέσιμοι πόροι για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ.

Η ολοκλήρωση της εγγραφής στο Π.Μ.Σ. συνεπάγεται και την από μέρους των φοιτητών/τριών υποχρέωση καταβολής των διδάκτρων της Α' περιόδου (700 ευρώ), έως τριών (3) εργάσιμων ημερών μετά την ολοκλήρωση της εγγραφής. Τα διδάκτρα της Β' περιόδου (700 ευρώ) και της Γ' περιόδου (400 ευρώ) καταβάλλονται έως δέκα μέρες μετά την έναρξη της αντίστοιχης περιόδου.

Η κατάθεση των διδάκτρων γίνεται με εξόφληση ταυτότητας οφειλής η οποία εκδίδεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. του Δ.Π.Θ. και υποδεικνύεται στους/στις φοιτητές/τριες. Επίσης, ο/η υποψήφιος/α αναλαμβάνει την υποχρέωση να αποστείλει ηλεκτρονικά στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. αποδεικτικό της κατάθεσης των διδάκτρων.

Σε περίπτωση μη κατάθεσης των διδάκτρων της Α' περιόδου, ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια διαγράφεται από το Π.Μ.Σ. και αντικαθίσταται από τον/την επόμενο/η επιλαχόντα/ούσα στη σειρά κατάταξης. Η μη κατάθεση των διδάκτρων των επόμενων περιόδων (Β' και Γ') εντός της παραπάνω οριζόμενης προθεσμίας συνεπάγεται, επίσης, τη διαγραφή του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας από το Π.Μ.Σ.

Εγγεγραμμένοι/ες φοιτητές/τριες δύνανται να φοιτούν δωρεάν σε αυτά, αν προβλέπεται η καταβολή τελών φοίτησης, εφόσον πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια του παρόντος. Προϋπόθεση για τη χορήγηση του δικαιώματος δωρεάν φοίτησης λόγω οικονομικών ή κοινωνικών κριτηρίων είναι η πλήρωση προϋποθέσεων αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, που αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στην κατοχή βαθμού ίσου ή ανώτερου του επτάμισι με άριστα στα δέκα (7,5/10), εφόσον η αξιολόγηση στον βασικό τίτλο σπουδών που προσκομίζεται για την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τη δεκάβαθμη κλίμακα αξιολόγησης ΑΕΙ της ημεδαπής, άλλως το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται αναλογικά σύμφωνα με την εκάστοτε κλίμακα αξιολόγησης, εφόσον ο προσκομιζόμενος τίτλος σπουδών έχει χορηγηθεί από Ίδρυμα της αλλοδαπής.

Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών/τριών που φοιτούν δωρεάν δεν δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών ανά ακαδημαϊκό έτος. Αν κατά τον αριθμητικό υπολογισμό του αριθμού των δικαιούχων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης προκύπτει δεκαδικός αριθμός, γίνεται στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα. Αν ο αριθμός των δικαιούχων απαλλαγής υπερβαίνει το ποσοστό της παρούσας, οι δικαιούχοι επιλέγονται με σειρά φθίνουσας κατάταξης έως τη συμπλήρωση του αριθμού.

Η υποβολή των αιτήσεων για τη δωρεάν φοίτηση ανά Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εισαγωγής των φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ.

Δικαίωμα δωρεάν φοίτησης έχει ο/η φοιτητής/τρια του Π.Μ.Σ. που πληροί την προϋπόθεση της αριστείας εφόσον ισχύουν τα ακόλουθα κριτήρια:

α) Ο μέσος όρος του αθροίσματος των φορολογητέων εισοδημάτων των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του συνόλου των μελών της οικογένειας του αιτούντος την απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης, ήτοι του

ίδιου του αιτούντος, των γονέων του, ανεξαρτήτως αν κάνουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση, και των αδελφών του έως είκοσι έξι (26) ετών, εφόσον είναι άγαμοι και έχουν ίδιο φορολογητέο εισόδημα κατά την έννοια του άρθρου 7 του ν. 4172/2013 (Α' 167), δεν υπερβαίνει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), αν ο αιτών δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26ο) έτος της ηλικίας του και είναι άγαμος ή δεν έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης,

β) ο μέσος όρος του ατομικού φορολογητέου εισοδήματος των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του αιτούντος δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, αν ο αιτών έχει συμπληρώσει το 26ο έτος της ηλικίας του,

γ) ο μέσος όρος του αθροίσματος του φορολογητέου εισοδήματος των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του αιτούντος την απαλλαγή από τέλη φοίτησης και του ή της συζύγου ή συμβιούντος του, εφόσον είναι έγγαμος ή έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, ανεξαρτήτως αν υποβάλλουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση, δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ.

Αν ο αιτών την απαλλαγή δεν έχει συμπληρώσει το 26ο έτος της ηλικίας του και είναι τέκνο τρίτεκνης ή πολύτεκνης οικογένειας ή τέκνο άγαμου γονέα ή ορφανός τουλάχιστον από έναν (1) γονέα ή άτομο με αναπηρία ή μέλος νοικοκυριού με άτομο με αναπηρία δύναται να αιτηθεί την απαλλαγή κατά το ήμισυ (50%) από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης, εφόσον ο μέσος όρος στην περ. α) της παρ. 4 υπερβαίνει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) και δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος.

Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος, και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

Η δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) Π.Μ.Σ. που οργανώνεται από το ΔΠΘ.

Για τους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος εγγράφονται ως υπεράριθμοι και το ύψος των προβλεπόμενων τελών φοίτησης για το σύνολο του προγράμματος καθορίζεται στο ποσό των εννιακόσια (900,00) ευρώ. Δεν δικαιούνται απαλλαγής όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή.

Άρθρο 15

Υποτροφίες

Το Π.Μ.Σ. δύναται να επιβραβεύει μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες που διακρίνονται για τις επιδόσεις τους, μέσω βραβείων αριστείας. Η επιβράβευση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από τα διδάκτρα της Γ' εκπαιδευτικής περιόδου του/της φοιτητή/τριας κάθε ειδικευση με τη μεγαλύτερη βαθμολογική επίδοση στα μαθήματα της Α' και Β' εκπαιδευτικής περιόδου (μία υποτροφία από κάθε ειδικευση).

Σχετικά με την διαδικασία και με εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. προκηρύσσεται πρόσκληση υποβολής αιτήσεως για τη χορήγηση βραβείων αριστείας. Οι υποψήφιοι/ες συμπληρώνουν όλα τα υποχρεωτικά πεδία της αίτησης με τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά και τα υποβάλλουν στη Γραμματεία του Τμήματος στις ημερολογιακές προθεσμίες που ορίζονται στην Πρόσκληση. Η αίτηση επέχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης του ν. 1599/1986.

Η Σ.Ε. κατατάσσει την βαθμολογική επίδοση στα μαθήματα της Α' και Β' εκπαιδευτικής περιόδου όλων των φοιτητών του Π.Μ.Σ. και εισηγείται τον κατάλογο ονομάτων των υποψηφίων προς τη Συνέλευση. Η Συνέλευση αποφασίζει σύμφωνα με την λίστα που έλαβε από την Σ.Ε. τα ονόματα των φοιτητών που θα δεχθούν ως επιβράβευση της απαλλαγής των διδασκτρων της Γ' εκπαιδευτικής περιόδου. Σε περίπτωση ισοβαθμίας η Σ.Ε. αποφασίζει βάσει της ερευνητικής επίδοσης των ισοβάθμησαν στην βαθμολογική επίδοση στα μαθήματα. Σε κάθε περίπτωση, ο ανώτατος αριθμός υποτροφιών και βραβείων στο Π.Μ.Σ. ορίζεται στο 30% των εισακτέων ανά εξάμηνο σπουδών. Επίσης, η Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ., δύναται να εξετάσει τη χορήγηση υποτροφιών σε φοιτητές και φοιτήτριες που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και διαθέτουν χαμηλό εισόδημα.

Άρθρο 16

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)

Οι ΜΦ ολοκληρώνουν τις σπουδές τους και τους απονέμεται βεβαίωση σπουδών ή τίτλος σπουδών, όταν έχουν ολοκληρώσει τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό εξαμήνων για λήψη ΔΜΣ, έχουν εξεταστεί επιτυχώς στα

μαθήματα που προβλέπονται από το πρόγραμμα σπουδών με τους όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται σε αυτό και έχουν συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό πιστωτικών μονάδων ανάλογα με τη διάρκεια του Π.Μ.Σ.

Πιο συγκεκριμένα ο/η ΜΦ απαιτείται να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις για την απόκτηση τίτλου σπουδών ή τη βεβαίωση περάτωσης σπουδών:

- Να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τα Υποχρεωτικά Μαθήματα του Π.Μ.Σ.
- Να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τα Μαθήματα Επιλογής.
- Να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς κάθε άλλη εκπαιδευτική δραστηριότητα που προβλέπεται από το Π.Μ.Σ.

(π.χ. διπλωματική εργασία, πρακτική άσκηση κ.ά.).

Για τη χορήγηση του τίτλου σπουδών ή τη βεβαίωση περάτωσης σπουδών, εκτός από τις παραπάνω προϋποθέσεις είναι απαραίτητη η διευθέτηση όλων των εκκρεμοτήτων με τις Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου και συγκεκριμένα:

- Να μην έχει οικονομικές εκκρεμότητες προς το Π.Μ.Σ.
- Να έχουν επιστραφεί στη Βιβλιοθήκη του ΔΠΘ τυχόν δανεισθέντα βιβλία και να έχει κατατεθεί η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία σε ψηφιακή μορφή στο αποθετήριο του ΔΠΘ (σε περίπτωση που έχει εκπονηθεί). Η διαδικασία καθορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας του ΒΙΚΕΠ του ΔΠΘ, τις σχετικές αποφάσεις της επιτροπής ΒΙΚΕΠ και τις αποφάσεις της Συγκλήτου.

- Να έχουν επιστραφεί στα Εργαστήρια του Τμήματος/Σχολής ή του Ιδρύματος τυχόν υλικοτεχνικός εξοπλισμός, βιβλία και εκπαιδευτικό υλικό που δανείστηκε.

- Να έχει επιστραφεί στη Γραμματεία Τμήματος η ακαδημαϊκή ταυτότητα.

- Να έχει διασφαλισθεί ότι δεν υπάρχουν οικονομικές εκκρεμότητες με καμία Υπηρεσία του Ιδρύματος (π.χ. επιστροφή καταβεβλημένης επιχορήγησης Erasmus κ.ά.).

Ο τίτλος του Δ.Μ.Σ. είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου και υπογράφεται από τον/την Πρύτανη, τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και τον/την Γραμματέα του Τμήματος ή τους/τις νόμιμους/ες αναπληρωτές τους.

Στον/στην απόφοιτο/η του Π.Μ.Σ. μπορεί να χορηγείται, πριν από την απονομή, βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς την παρακολούθηση του Προγράμματος.

Στο Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών επισυνάπτεται Παράρτημα Διπλώματος σε ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, για το οποίο ισχύουν οι ρυθμίσεις του άρθρου 15 του ν. 3374/2005 και της υπό στοιχεία Φ5/89656/ΒΕ/13-08-2007 υπουργικής απόφασης (Β' 1466). Το Παράρτημα Διπλώματος αποτελεί επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα.

Για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις του Κεφαλαίου για τους Κανόνες Τελετουργικού-Εθιμοτυπικού Χαρακτήρα του Εσωτερικού κανονισμού του ΔΠΘ.

Άρθρο 17

Διδακτικό Προσωπικό

Το διδακτικό έργο του Π.Μ.Σ. ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ. στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α. Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β. ομότιμους/ες Καθηγητές/τριες ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ. συνεργαζόμενους/ες καθηγητές/τριες,

δ. εντεταλμένους/ες διδάσκοντες/ουσες,

ε. επισκέπτες/τριες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες/τριες ερευνητές/τριες,

στ. ερευνητές/τριες και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ. επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι διδάσκοντες/ουσες των περ. α) έως στ) της παρ. 1 υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος (άρθρο 11 του παρόντος κανονισμού).

Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ. περί ανάθεσης του διδακτικού έργου, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος/ουσας. Ειδικώς οι διδάσκοντες/ουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π., δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.ΕΠ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

Η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών δύνανται να αμειφθεί με την προϋπόθεση της σχετικής πρόβλεψης στον εσωτερικό Κανονισμό του Π.Μ.Σ., εφόσον οι ώρες που απασχολούνται ξεπερνούν τις κατά νόμο υποχρεώσεις.

Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 83 του ν. 4957/2022, δύνανται να ανατεθεί επικουρικό διδακτικό έργο στους/στις υποψήφιους/ες διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής. Μετά από εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. εκδίδεται πρόσκληση προς τους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής με απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος σε αντικείμενο συναφές με το παρεχόμενο επικουρικό διδακτικό έργο του Π.Μ.Σ. Οι αιτήσεις υποβάλλονται στην Γραμματεία του οικείου Τμήματος και εξετάζονται από τη Συντονιστή Επιτροπή, η οποία εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος. Αυτή με απόφασή της αναθέτει το επικουρικό διδακτικό έργο.

Ως ανώτατο όριο ωριαίας αντιμισθίας για την ανάθεση επικουρικού διδακτικού έργου στους υποψήφιους διδάκτορες ορίζεται ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της αμοιβής των μεταδιδασκτόρων, όπως αυτό προβλέπεται στον εκάστοτε Κανονισμό αποδοχών για την παροχή διδακτικού έργου του Δ.Π.Θ.

Ο/η κάθε διδάσκοντας/διδάσκουσα δεν επιτρέπεται να επιβλέπει πάνω από πέντε (5) μεταπτυχιακές δι-ατριβές ανά ακαδημαϊκό έτος. Επιπλέον δεν επιτρέπεται να κάνει μάθημα πάνω από έξι (6) ώρες ημερησίως στην ίδια ομάδα φοιτητών.

Ο/Η συντονιστής/συντονίστρια κάθε μαθήματος πριν από την έναρξη της κάθε εκπαιδευτικής περιόδου θα πρέπει να κοινοποιεί τις προτεινόμενες εργασίες στο πλαίσιο των μαθημάτων στην Συντονιστική Επιτροπή.

Τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος δύνανται να απασχολούνται σε Π.Μ.Σ., μόνο υπό την προϋπόθεση εκπλήρωσης των ελάχιστων υποχρεώσεών τους περί παροχής διδακτικού έργου. Δεν επιτρέπεται η απασχόληση μελών Δ.Ε.Π. αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή της Σχολής.

Επιπλέον, η Συνέλευση του Τμήματος με απόφασή της, λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση του/της Διευθυντή/τριας του Π.Μ.Σ., ή με ανακοίνωση στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ., μπορεί να καλεί, ως επισκέπτες, καταξιωμένους επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή/τριας ή ερευνητή/τριας σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στα γνωστικά αντικείμενα του Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή.

Σε κάθε περίπτωση η ανάθεση της διδασκαλίας των μαθημάτων, των σεμιναρίων και των ασκήσεων του Π.Μ.Σ. αποφασίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε.

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων/ουσών περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, ο ορισμός του τρόπου εξέτασης του μαθήματος, η επίβλεψη της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, η επικοινωνία με τους/τις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες. Οι τυχούσες αναπληρώσεις των μαθημάτων θα πρέπει να κοινοποιούνται στην Σ.Ε.

Άρθρο 18

Διοικητική Υποστήριξη

1. Διεύθυνση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών - Υποχρεώσεις Διευθυντή/τριας

α. Για τις ανάγκες του Π.Μ.Σ. δημιουργείται θέση Διευθυντή/τριας.

β. Ο/Η Διευθυντής/τρια είναι μέλος της Σ.Ε. και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

γ. Ο/Η Διευθυντής/τρια προεδρεύει της Σ.Ε., είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή και είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

δ. Τα καθήκοντά του/της ορίζονται στον νόμο και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο/Η Διευθυντής/τρια δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του/της έργο ως Διευθυντής/τρια.

ε. Μετά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., ο/η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ είναι αρμόδιος/α για τη σύνταξη απολογισμού του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του,

με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο Τμήμα. Για την κατάρτιση και υλοποίηση του απολογισμού, ο/η Διευθυντής/τρια επικουρείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

στ. Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ., ως Επιστημονικά Υπεύθυνος/η του αντίστοιχου έργου, εκδίδει και υπογράφει τις εντολές πληρωμής των σχετικών δαπανών και συνυπογράφει τις συμβάσεις ανάθεσης έργου, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό. Επιπλέον, ο/η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η έχει την ευθύνη της ορθής υλοποίησης και πιστοποίησης του φυσικού αντικείμενου του Π.Μ.Σ. και της σκοπιμότητας των δαπανών που συνδέονται με την εκτέλεσή του και παρακολουθεί το οικονομικό αντικείμενό του. Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ., που είναι παράλληλα Επιστημονικά Υπεύθυνος/η του προγράμματος, δύναται να αιτηθεί από την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας τον ορισμό Αναπληρωτή Επιστημονικού Υπευθύνου για τις ανάγκες οικονομικής διαχείρισης του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 234 του ν. 4957/2022. Για την αξιολόγηση της αναγκαιότητας συστήνεται το αίτημα του/της Διευθυντή/τρια του Π.Μ.Σ. να συνοδεύεται από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος.

ζ. Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. οφείλει να είναι διαθέσιμος/η για ενημέρωση της Συνέλευσης, εφόσον ζητηθεί, για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ. Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. εισηγείται στη Συνέλευση για τα θέματα της αρμοδιότητάς της και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών της.

2. Υποχρεώσεις Γραμματείας

Γραμματειακή υποστήριξη παρέχεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. που λειτουργεί στον χώρο της Γραμματείας του Τμήματος. Ευθύνη της Γραμματείας είναι η παραλαβή των αιτήσεων των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών, η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. και της Σ.Ε. Επίσης, έργο της Γραμματείας του Π.Μ.Σ. είναι να επιλαμβάνεται των διαφόρων θεμάτων της λειτουργίας του Μεταπτυχιακού Προγράμματος και συγκεκριμένα να:

α. Τηρεί και διαχειρίζεται το αρχείο του Π.Μ.Σ.

β. Παρακολουθεί τη διαδικασία καταβολής των διδάκτρων.

γ. Ενημερώνει τους/τις ενδιαφερόμενους/ες.

δ. Φροντίζει για την εύρυθμη λειτουργία του προγράμματος και την τήρηση των ημερομηνιών.

Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στελεχώνεται από διοικητικό υπάλληλο του Τμήματος ή από εξωτερικό συνεργάτη. Η αμοιβή του καθορίζεται αναλογικά με τις ώρες απασχόλησης, με εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Οι διοικητικοί υπάλληλοι που υποστηρίζουν τα Π.Μ.Σ. εκτός των ωρών εργασίας τους στο Ίδρυμα, καθώς και αυτοί στους/στις οποίους/ες έχει ανατεθεί έργο σχετικά με τα Π.Μ.Σ., δύναται να αμείβονται για πρόσθετη εργασία (πέραν των συμβατικών υποχρεώσεων της κύριας απασχόλησής τους) που παρέχουν.

Άρθρο 19

Υλικοτεχνική Υποδομή

α) Αίθουσες Διδασκαλίας - Εργαστήρια

Στο Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων λειτουργούν οργανωμένα εργαστήρια για την υποστήριξη της διδασκαλίας και της έρευνας. Πρόκειται για τα εργαστήρια:

- Δασοκομίας
- Δασικής Γενετικής και Βελτίωσης Δασοπονικών Ειδών
- Δασικής Βοτανικής
- Υλωρικής και Ρύπανσης Περιβάλλοντος
- Δασικής Εδαφολογίας
- Δασικών Βοσκοτόπων
- Θηραματοπονίας και Ιχθυοπονίας Ορεινών Υδάτων
- Δασικής Βιομετρίας - Βιοστατιστικής
- Δασικής Διαχειριστικής
- Δασικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής, Εκπαίδευσης και Επικοινωνίας
- Δασικής Οικονομικής και Επιχειρηματικότητας
- Δασικής - Περιβαλλοντικής Πληροφορικής και Υπολογιστικής Νοημοσύνης
- Δασικής Τηλεπισκόπησης και Γεωχωρικής Ανάλυσης
- Διευθετήσεως Ορεινών Υδάτων και Διαχείρισης Κινδύνων
- Μηχανικών Επιστημών και Τοπογραφίας

- Δασικής Τεχνολογίας
- Τεχνολογίας Ξύλου και Βιοενέργειας

Η εκπαιδευτική διαδικασία και η έρευνα στο Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων υποστηρίζονται από το άρτια και σύγχρονα οργανωμένο Παράρτημα της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου. Η συλλογή της βιβλιοθήκης στον τομέα της Δασολογικής και Περιβαλλοντικής Επιστήμης είναι σημαντική και ανανεώνεται συνεχώς με νέους ελληνικούς και ξενόγλωσσους τίτλους και πληροφοριακό υλικό σε συμβατική ή/και ψηφιακή μορφή. Οι χρήστες της βιβλιοθήκης έχουν άμεση πρόσβαση σε διεθνείς βάσεις δεδομένων. Πρόσβαση στις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης έχουν όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας της βιβλιοθήκης.

Χώροι διεξαγωγής της διδασκαλίας των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. είναι τα προαναφερόμενα εργαστήρια και οι κάτωθι άρτια εξοπλισμένες αίθουσες:

- Αίθουσα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών Π.Μ.Σ.
- Αίθουσα Παρουσιάσεων Π.Μ.Σ.
- Αμφιθέατρο Κ. Σίδερη.

β) Διοικητική Υποστήριξη

Η γραμματεία του Τμήματος είναι στελεχωμένη με τέσσερις διοικητικούς υπαλλήλους και μία εξωτερική συνεργάτιδα με αντικείμενο την υποστήριξη των Π.Μ.Σ.

Η βιβλιοθήκη της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας είναι στελεχωμένη με μία διοικητική υπάλληλο.

Άρθρο 20

Χρηματοδότηση - Οικονομική Διαχείριση Π.Μ.Σ.

Πόρους του Π.Μ.Σ. αποτελούν τα δίδακτρα των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών (τέλη φοίτησης) τα οποία ανέρχονται σε 1.800 € ανά φοιτητή/τρια. Μετά από σχετική αιτιολογημένη εισήγηση και αντίστοιχη έγκριση της Συνέλευσης, τα δίδακτρα μπορούν να αναπροσαρμόζονται κατ'έτος, λαμβανομένων υπόψη των λειτουργικών αναγκών του Π.Μ.Σ. και της οικονομικής συγκυρίας.

Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. δύναται, επίσης, να προέρχεται από:

- α. Δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- β. κληροδοτήματα,
- γ. πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- δ. ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και
- ε. τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον/την φοιτητή/τρια ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του/της φοιτητή/τριας, σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Η διαχείριση των πόρων του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Δ.Π.Θ. που έχει αναλάβει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος. Οι πόροι του Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

α. Ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Στα έσοδα του Π.Μ.Σ. των περ. β) έως δ) της παρ. 1 πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β. το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Ως προς τα έξοδα αναφέρονται στη συνέχεια οι κατηγορίες των λειτουργικών εξόδων και τα αντίστοιχα ποσά - αναμενόμενες εκροές. Συγκεκριμένα, ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) των λειτουργικών εξόδων του Π.Μ.Σ. κατανέμονται σε:

- Αμοιβές για τη διοικητική - τεχνική υποστήριξη
- Αμοιβές διδακτικού προσωπικού
- Δαπάνες μετακίνησης
- Δαπάνες εξοπλισμού και υλικοτεχνικής υποδομής
- Λοιπές λειτουργικές δαπάνες (περ. α. της παρ. 4 του άρθρου 84 του ν. 4957/2022)

- Οι αμοιβές του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των Ιδρυμάτων αφορά εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους.

Το Τμήμα οφείλει ετησίως να δημοσιεύει, με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του, απολογισμό εσόδων-εξόδων του Π.Μ.Σ., με αναγραφή της κατανομής των δαπανών ανά κατηγορία και ιδίως το ύψος των τελών φοίτησης, των αμοιβών των διδασκόντων/ουσών στο Π.Μ.Σ. και τον αριθμό των διδασκόντων/ουσών που τις εισέπραξαν.

Μεθοδολογία κατάρτισης προϋπολογισμών εσόδων

Ως προς τα έσοδα αναγράφονται οι πηγές χρηματοδότησης, σύμφωνα με την παρ. 1 και 2 του άρθρου 84 του ν. 4957/2022, και τα αντίστοιχα ποσά-αναμενόμενες εισροές από κάθε πηγή χρηματοδότησης.

Παρακάτω παρατίθεται αναλυτικός προϋπολογισμός λειτουργίας κατά κατηγορίες

Έσοδα – χρηματοδότηση	
1	Τέλη φοίτησης
2	Δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις
3	Κληροδοτήματα
4	Πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα
5	Ίδιους πόρους του Δ.Π.Θ.
6	Κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα Δημοσίων επενδύσεων
Μερικό Σύνολο (70%)	
7	Λειτουργικά έξοδα Ιδρυμάτων (30%) ΕΛΚΕ
Σύνολο	

Αναφέρεται στον Προϋπολογισμό ενός πλήρους κύκλου φοίτησης του Προγράμματος για τους εισακτέους του εν λόγω έτους.

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 84 του ν. 4957/2022 το τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ.

Αναλυτικός προϋπολογισμός εξόδων

Ως προς τα έξοδα αναγράφονται οι κατηγορίες των λειτουργικών εξόδων και τα αντίστοιχα ποσά - αναμενόμενες εκροές. Συγκεκριμένα, ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) των λειτουργικών εξόδων του Π.Μ.Σ. κατανέμονται σε:

- Αμοιβές για τη διοικητική – τεχνική υποστήριξη
- Αμοιβές διδακτικού προσωπικού
- Δαπάνες μετακίνησης
- Δαπάνες εξοπλισμού και υλικοτεχνικής υποδομής
- Λοιπές λειτουργικές δαπάνες (περ. α. της παρ. 4 του άρθρου 84 του ν. 4957/2022)

Οι αμοιβές του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των Ιδρυμάτων αφορά εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους.

Παρακάτω παρατίθεται αναλυτικός προϋπολογισμός λειτουργίας κατά κατηγορίες εξόδων ανά έτος, στον εσωτερικό κανονισμό του Π.Μ.Σ θα πρέπει να καταρτιστεί για πέντε (5) συνεχή έτη.

Έξοδα - κατηγορίες δαπανών	
1	Αμοιβές για τη διοικητική – τεχνική υποστήριξη
2	Αμοιβές διδακτικού προσωπικού
3	Δαπάνες μετακίνησης
4	Εξοπλισμού και υλικοτεχνικής υποδομής
5	Λοιπές λειτουργικές δαπάνες
Μερικό Σύνολο (70%)	
6	Λειτουργικά έξοδα Ιδρυμάτων (30%) ΕΛΚΕ
Σύνολο	

Η οικονομική διαχείριση του Π.Μ.Σ. αποτελεί ξεχωριστό έργο που υλοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και γίνεται σύμφωνα με τους σκοπούς του Π.Μ.Σ. και το νομικό πλαίσιο λειτουργίας του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Δ.Π.Θ. Ως κύκλος Π.Μ.Σ. νοείται η συνολική διάρκειά του Π.Μ.Σ.

Η οικονομική διαχείριση κάθε υλοποιούμενου έργου Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης με βάση τον προϋπολογισμό του, ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο ύστερα από πρόταση της αρμόδιας Συνέλευσης του Τμήματος και κατόπιν αποδοχής του αιτήματος ανάληψης της οικονομικής διαχείρισής του από την Επιτροπή Ερευνών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Επιστημονικά Υπεύθυνος/η των υλοποιούμενων έργων του Π.Μ.Σ. είναι ο Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ., ο/η οποίος/α αναλαμβάνει τα καθήκοντα τις υποχρεώσεις και τις αρμοδιότητες του/της Επιστημονικά Υπευθύνου/ης όπως προσδιορίζονται στο νόμο και στον εγκεκριμένο από τη Σύγκλητο Οδηγό Διαχείρισης και Χρηματοδότησης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Για την αποτελεσματική υλοποίηση του εγκεκριμένου από την αρμόδια Συνέλευση του Τμήματος προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ. και την προσαρμογή αυτού στις εκάστοτε ανάγκες ο/η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. και Επιστημονικός Υπεύθυνος/η του Έργου, δύναται, κατόπιν προηγούμενης σύμφωνης γνώμης των παραπάνω αρμοδίων οργάνων, να αιτείται προς την Επιτροπή Ερευνών προς έγκριση την αυξομείωση ή και την ανακατανομή των προϋπολογισθέντων ποσών στην κάθε κατηγορία δαπάνης του προϋπολογισμού. Στην περίπτωση τροποποίησης των τελών φοίτησης προσαπαιτείται η δημοσίευση της σχετικής τροποποίησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 21

Λογοκλοπή

Ο/Η μεταπτυχιακός/κή φοιτητής/τρια καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία είναι υποχρεωμένος/η να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων.

Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της φοιτητή/ριας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διαγραφή του/της.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος/σας Καθηγητή/τριας, η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος.

Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής (με μέγιστο όριο λογοκλοπής 25% για αντιγραφή άνω των τριών (3) συνεχόμενων λέξεων (χωρίς να ληφθεί υπόψη η βιβλιογραφία) και 0% για κατασκευασμένο με Τεχνητή Νοημοσύνη (AI-generated text), με επαλήθευση λογισμικού λογοκλοπής). Η χρήση AI επιτρέπεται αποκλειστικά και μόνο για βελτίωση της γλώσσας και καλύτερη αναγνωσιμότητα του κειμένου. Το αποτέλεσμα της χρήσης AI πρέπει να ελέγχεται από το/τη συντάκτη/τρια που είναι υπεύθυνος/η για το περιεχόμενο του κειμένου. Η χρήση AI για βελτίωση της γλώσσας πρέπει να δηλώνεται από το/τη συγγραφέα. Γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό/κή φοιτητή/τρια κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 22

Μηχανισμός Διαχείρισης Παραπόνων - Ενστάσεων Μεταπτυχιακών Φοιτητών/τριών

Διεκπεραίωση παραπόνων που υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τμήματος.

1. Τα παράπονα που λαμβάνονται (από την Γραμματεία του Π.Μ.Σ.) μέσω της σχετικής φόρμας αποστέλλονται αμέσως μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή απλής φωτοτυπίας στην/στον Διευθυντή/τρια του Π.Μ.Σ.

2. Η/Ο Διευθυντής/τρια επικοινωνεί με τον αναφερόμενο στο παράπονο, τηρώντας θέματα ανωνυμίας, διακριτικότητας, απορρήτου και προσωπικών δεδομένων, και προτείνει λύσεις.

3. Αν το κρίνει αναγκαίο ενημερώνει και τον/ην ακαδημαϊκό σύμβουλο φοιτητή/ριας.

4. Σε περίπτωση μη-εξεύρεσης λύσης ο/η Διευθυντής/τρια μπορεί κατά την κρίση του/ης να συγκαλέσει 'ad hoc' σύσκεψη με τον ακαδημαϊκό σύμβουλο, τον/ην αναφερόμενο/η, ή και άλλα μέλη ΔΕΠ βάσει της εμπειρίας τους. (σύμφωνα με την απόφαση της Συγκλήτου του Δ.Π.Θ. που αφορά τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο).

5. Κατόπιν προτείνει τρόπους επίλυσης.

6. Αν αυτό δεν καταστεί εφικτό τα παραπέμπει για λήψη απόφασης στη Συνέλευση του Τμήματος.

7. Σε περίπτωση πολύ σοβαρών παραπόνων και μη-επίλυσης ο/η Διευθυντής/τρια κατά την κρίση του/της ενημερώνει αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες του Ιδρύματος (Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας, Συνήγορο Φοιτητή κ.λπ.).

Δέον είναι τα παράπονα να επιλύονται εντός 20 είκοσι εργασίμων ημερών.

Άρθρο 23

Ιστοσελίδα των Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. διατηρεί ιστοσελίδα στην ελληνική και αγγλική γλώσσα. Η ιστοσελίδα ενημερώνεται σε τακτική βάση και περιέχει όλες τις πληροφορίες και ανακοινώσεις του Προγράμματος και αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των φοιτητών και φοιτητριών.

Άρθρο 24

Αξιολόγηση των Π.Μ.Σ.

Στο τέλος κάθε εκπαιδευτικής περιόδου, πραγματοποιείται αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων/ουσών από τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες, οι οποίοι/ες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εσωτερικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας του Ιδρύματος, αξιολογούν συνολικά το κάθε μάθημα και κάθε διδάσκοντα ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο διδασκαλίας, τα προτεινόμενα συγγράμματα κ.λπ. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθημάτων και των διδασκόντων/ουσών από τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες, ανακοινώνονται κάθε εξάμηνο στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Η ετήσια εσωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. γίνεται σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π. ΔΠΘ στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης και σύμφωνα με την αντίστοιχη διεργασία του εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος.

Η εξωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. διενεργείται σε συνεργασία με την ΜΟΔΙΠ στο πλαίσιο της πιστοποίησής τους σύμφωνα με την προβλεπόμενη από την ΕΘΑΑΕ διαδικασία.

Σύμφωνα με το άρθρο 87 του ν. 4957/2022, το Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Τμήματος αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους/τις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Σε περίπτωση που το Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, η λειτουργία του ολοκληρώνεται με την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

Με ευθύνη του/της Διευθυντή/τριας του Π.Μ.Σ. διοργανώνονται ημερίδες με αντικείμενο τη συζήτηση - μελέτη των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και των περιεχομένων τους, ώστε να εκτιμάται μεταξύ άλλων ο βαθμός στον οποίο συνδέεται το πρόγραμμα με την πρόοδο της επιστήμης, την αγορά εργασίας και τις ανάγκες της κοινωνίας γενικότερα. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του/της απερχόμενου/ης Διευθυντή/τριας, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο Τμήμα.

Άρθρο 25

Μεταβατικές και Ειδικές διατάξεις

Για θέματα που δεν προβλέπονται από τον Κανονισμό επιλαμβάνεται η Συνέλευση, μετά από εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. Οι διατάξεις του παρόντος εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας μπορούν να τροποποιούνται με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής, ύστερα από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων.

Οποιοδήποτε θέμα προκύψει στο μέλλον που δεν καλύπτεται από τη σχετική νομοθεσία ή τον παρόντα Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών ή από τον κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Δ.Π.Θ., θα αντιμετωπιστεί με αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος και της Συγκλήτου του Ιδρύματος, με τροποποίηση του Κανονισμού και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

(ως αναπόσπαστο μέρος του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών)

- 1) Αίτηση Μερικής φοίτησης
- 2) Τύπος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)
- 3) Τύπος Βεβαίωσης Αναλυτικής Βαθμολογίας Μεταπτυχιακού/ής Φοιτητή/τριας Π.Μ.Σ.
- 4) Τύπος Βεβαίωσης Αναλυτικής Βαθμολογίας Μεταπτυχιακού/ής Φοιτητή/τριας Π.Μ.Σ. (με οφειλές)
- 5) Πιστοποιητικό περάτωσης σπουδών
- 6) Βεβαίωση σπουδών
- 7) Πίνακας Μοριοδότησης κριτηρίων αξιολόγησης υποψηφίων
- 8) Περιγραφή Μαθημάτων
- 9) Γενικές Οδηγίες για την Εκπόνηση, Σύνταξη και Συγγραφή του Κειμένου της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

1. Αίτηση Μερικής Φοίτησης

**ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ** | **DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE**

ΑΙΤΗΣΗ ΜΕΡΙΚΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Επώνυμο:.....

Όνομα:.....

Όνομα πατρός:.....

Τόπος γέννησης:.....

Ημερ. Γέννησης:.....

Τηλ.:.....

FAX: .....

e-mail: .....

A.M.

(Τόπος, Ημερομηνία)

(Υπογραφή)

ΠΡΟΣ

Το Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης
Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του
ΔΠΘ

Γραμματεία του ΠΜΣ με τίτλο:

«Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός και
Περιβαλλοντική Εκπαίδευση»

Παρακαλώ όπως με συμπεριλάβετε στο καθεστώς της
μερικής φοίτησης στο ΠΜΣ με τίτλο:

«Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση»

Ειδίκευση: .....

.....

[Να συμπληρωθεί η ανάλογη περίπτωση]:

Επισυνάπτω:

1.

2.

Ο/Η Αιτών/ούσα

2. Τύπος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΔΙΠΛΩΜΑ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ο/Η (ονοματεπώνυμο) του (πατρώνυμο) πτυχιούχος του Τμήματος (όνομα Τμήματος) μετά την επιτυχή παρακολούθηση και εξέταση των μαθημάτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο (τίτλος ΠΜΣ) του Τμήματος (όνομα Τμήματος) της Σχολής (όνομα Σχολής) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, κρίθηκε άξιος/α του **Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών**, στην ειδίκευση (ονομασία ειδίκευσης) με το βαθμό:

Χαρακτηρισμός (π.χ. Άριστα)»

Βαθμός ολογράφως και αριθμητικά π.χ. Οκτώ και εβδομήντα εκατοστά (8,70)

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα- μήνας- έτος)

Ο/Η ΠΡΥΤΑΝΗΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ

Ο/Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

(όνομα Τμήματος)
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ

Ο/Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (όνομα Τμήματος)
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

3. Τύπος Βεβαίωσης Αναλυτικής Βαθμολογίας Μεταπτυχιακού/ής Φοιτητή/τριας Π.Μ.Σ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΗΜΟΚΡΕΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣDEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE

ΔΗΜΟΚΡΕΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Ορεστιάδα.....

Αριθ. Πρωτ.....

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Βεβαιώνεται ότι ο/η (Όνομα Επώνυμο Πατρώνυμο), ο/η οποίος/α είχε εισαχθεί το ακαδημαϊκό έτος (αναγραφή ακ. έτους) στο ΠΜΣ του Τμήματος (όνομα Τμήματος) της Σχολής (όνομα Σχολής) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης με τίτλο (τίτλος ΠΜΣ) διάρκειας (αναγραφή διάρκειας ΠΜΣ), εξετάστηκε επιτυχώς στα π.χ. οκτώ (8) απαιτούμενα μεταπτυχιακά μαθήματα της ειδίκευσης (ονομασία ειδίκευσης) και έλαβε την παρακάτω βαθμολογία σε κάθε μάθημα:

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος	Εξάμηνο	ECTS	T.B	Βαθμ. Ολογράφως
1.	.....	..	..	..	..	.....
2.	.....	..	..	..	..	.....
3.	.....	..	..	..	..	.....

Ο/Η ανωτέρω στις (ημερομηνία) ανέπτυξε τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ) του/της ενώπιον της αρμόδιας Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία την ενέκρινε, τη βαθμολόγησε με το βαθμό (αναγραφή βαθμού) και πρότείνει την απονομή στον/ην ανωτέρω του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος (όνομα Τμήματος) της Σχολής (όνομα Σχολής) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης στην Ειδίκευση (ονομασία Ειδίκευσης). Ο/Η ανωτέρω αναγραφόμενος/η αποφοίτησε στις (ημέρα) (μήνας) (έτος).

Ο Γενικός Μέσος Όρος βαθμολογίας του/της ανωτέρω (με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων) είναι:

«ΑΡΙΣΤΑ».

Η παρούσα βεβαίωση χορηγείται ύστερα από αίτηση του/της ενδιαφερομένου/ενδιαφερομένης για κάθε νόμιμη χρήση.

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα-μήνας-έτος)

Με εντολή Πρύτανη

Ο/Η Γραμματέας του Τμήματος

(ονοματεπώνυμο-υπογραφή-σφραγίδα)

4. Τύπος Βεβαίωσης Αναλυτικής Βαθμολογίας Μεταπτυχιακού/ής Φοιτητή/τριας Π.Μ.Σ. (με οφειλές)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Ορεστιάδα.....

Αριθ. Πρωτ.....

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Βεβαιώνεται ότι ο/η (*Όνομα Επώνυμο Πατρώνυμο*), ο/η οποίος/α είχε εισαχθεί το ακαδημαϊκό έτος (*αναγραφή ακ. έτους*) στο ΠΜΣ του Τμήματος (*όνομα Τμήματος*) της Σχολής (*όνομα Σχολής*) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης με τίτλο (*τίτλος ΠΜΣ*) διάρκειας (*αναγραφή διάρκειας ΠΜΣ*), εξετάσθηκε επιτυχώς στα παρακάτω μεταπτυχιακά μαθήματα της ειδίκευσης (*ονομασία ειδίκευσης*) και έλαβε την παρακάτω βαθμολογία (Στον ακόλουθο πίνακα περιλαμβάνονται και τα μαθήματα τα οποία έχει δηλώσει και οφείλει):

Κωδικός Τίτλος Μαθήματος Τύπος Εξάμηνο ECTS Τ.Β. Βαθμ. Ολογράφως

1. ....
2. ....
3. ....

Ο/Η ανωτέρω στις (*ημερομηνία*) ανέπτυξε τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ) του/της ενώπιον της αρμόδιας Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία την ενέκρινε, τη βαθμολόγησε με το βαθμό (*αναγραφή βαθμού/ECTS*).

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Ο/Η ανωτέρω φοιτητής/τρια είχε διακόψει τη φοίτησή του/της με απόφαση της Συνέλευσης με αρ. .... για το (χειμερινό/εαρινό) εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 202...-202...

Επανεπτάχθηκε στις 00/00/00 το 202...-202.. (χειμερινό/εαρινό) στο 00 εξάμηνο

Η παρούσα βεβαίωση χορηγείται ύστερα από αίτηση του/της ενδιαφερομένου/ενδιαφερομένης για κάθε νόμιμη χρήση.

Πόλη (*όνομα πόλης*) Ημερομηνία (*ημέρα-μήνας-έτος*)

Με εντολή Πρύτανη

Ο/Η Γραμματέας του Τμήματος

(*ονοματεπώνυμο-υπογραφή-σφραγίδα*)

5. Πιστοποιητικού Περάτωσης Μεταπτυχιακών Σπουδών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACEΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Αριθμ. Πιστοπ.:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΠΕΡΑΤΩΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πιστοποιείται η ακρίβεια των εξής στοιχείων:

Στοιχεία Ταυτότητας	
Επώνυμο:	Όνομα:
Πατρώνυμο:	Μητρώνυμο:
Τόπος Γέννησης:	Ημερομ. Γέννησης:
Στοιχεία Φοίτησης:	
Ημερομ. Α' Εγγρ.:	Αρ. Μητρώου:

Ο/Η ανωτέρω εγγράφηκε για πρώτη φορά στην 1η ακαδημαϊκή περίοδο του ΠΜΣ του Τμήματός μας με τίτλο (όνομα ΠΜΣ) το ακαδημαϊκό έτος ( ).

Για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος απαιτείται φοίτηση ( ) εξαμήνων.

Ο/Η ανωτέρω εκπλήρωσε όλες τις νόμιμες υποχρεώσεις αφού εξετάστηκε επιτυχώς στα μαθήματα που προβλέπονται από το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, έλαβε βαθμό πτυχίου:

Βαθμός αριθμητικά και ολογράφως (π.χ. 9,50 ENNEA ΚΑΙ ΠΕΝΗΝΤΑ ΕΚΑΤΟΣΤΑ)
«Χαρακτηρισμός (π.χ. Άριστα)»

και εκκρεμεί η επίδοση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Το πιστοποιητικό αυτό χορηγείται για κάθε νόμιμη χρήση.

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα-μήνας-έτος)
Ο/Η Γραμματέας του Τμήματος

(ονοματεπώνυμο-υπογραφή-σφραγίδα)

6. Βεβαίωσης Σπουδών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Αριθμ. Πιστοπ.:

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πιστοποιείται η ακρίβεια των εξής στοιχείων:

Στοιχεία Ταυτότητας

Επώνυμο:

Όνομα:

Πατρώνυμο:

Μητρώνυμο:

Τόπος Γέννησης:

Ημερομ. Γέννησης:

Στοιχεία Φοίτησης:

Ημερομ. Α' Εγγρ.:

Αρ. Μητρώου:

Ο/Η ανωτέρω εγγράφηκε για πρώτη φορά στο 1^ο εξάμηνο (τίτλος - όνομα ΠΜΣ) του Τμήματός μας ως Μεταπτυχιακός/η Φοιτητής/τρια το ακαδημαϊκό έτος ( ).

Η ελάχιστη διάρκεια φοίτησης είναι ( ) εξάμηνα.

Η ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή αποκτάται με την εγγραφή και αποβάλλεται με τη λήψη του πτυχίου, την αποφοίτηση, ποινή ή διαγραφή.

Ο/Η ανωτέρω βρίσκεται στο ( ) εξάμηνο σπουδών για το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους ( ).

Σχόλια – Παρατηρήσεις:

Το πιστοποιητικό αυτό χορηγείται για κάθε νόμιμη χρήση.

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα-μήνας-έτος)

Ο/Η Γραμματέας του Τμήματος

(ονοματεπώνυμο-υπογραφή-σφραγίδα)

7. Πίνακας Μοριοδότησης κριτηρίων αξιολόγησης υποψηφίων**1. Πτυχίο**

	Πτυχίο	Μόρια
1. Πανεπιστημίου	Σχολών και Τμημάτων Γεωτεχνικών, Πολυτεχνικών, Θετικών, Οικονομικών, Ανθρωπιστικών, Θεωρητικών, Βιολογικών και Επιστημών Υγείας και Ζωής	Βαθμός πτυχίου x 10
2. ΑΤΕΙ	Σχολών και Τμημάτων Γεωτεχνικών, Πολυτεχνικών, Θετικών, Οικονομικών, Ανθρωπιστικών, Θεωρητικών, Βιολογικών και Επιστημών Υγείας και Ζωής	Βαθμός πτυχίου x 8

2. Διπλωματική διατριβή (στο πλαίσιο προπτυχιακού προγράμματος)

	Σχετικότητα (με την αιτούμενη ειδίκευση)	Μόρια
1.	Μεγάλη	+ 10
2.	Μεσαία	+ 8
3.	Μικρή	+ 5
4.	Καμία	+ 0

3. Κατοχή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών

	Κατοχή ΜΔΕ	Μόρια
1.	Ναι	+ 10

4. Ξένη γλώσσα

	Επίπεδο	Μόρια
1.	Καλή γνώση (επίπεδο B2)	+ 5
2.	Πολύ καλή γνώση (επίπεδο C1)	+ 8
3.	Άριστη γνώση (επίπεδο C2)	+10

* Μοριοδοτείται μόνο η 1^η γλώσσα, η οποία πρέπει να είναι μια από τις Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά.

5. Αριθμός δημοσιεύσεων συναφών με το περιβάλλον ή την εκπαίδευση

	Κατηγορίες δημοσιεύσεων	Μόρια
1.	Ελληνικό συνέδριο με πρακτικά	+ 2
2.	Διεθνές συνέδριο με πρακτικά	+ 4
3.	Ελληνικό επιστημονικό περιοδικό	+ 6
4.	Ξενογλωσσο επιστημονικό περιοδικό	+ 10
5.	Περιοδικό SCI με IF	+ 20

8. Περιγραφή Μαθημάτων

Ειδίκευση Α': Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός και Διαχείριση Φυσικών Πόρων

1. Περιβαλλοντική Πολιτική και Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση

Ιστορική εξέλιξη και διαμόρφωση περιβαλλοντικής πολιτικής Διαδικασίες λήψης περιβαλλοντικών αποφάσεων και συμμετοχή των εμπλεκόμενων μερών για την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος. Περιβαλλοντική πολιτική και πολίτες, μη Κυβερνητικές Περιβαλλοντικές Οργανώσεις. Ανάλυση των σύγχρονων περιβαλλοντικών προβλημάτων, περιβαλλοντικές τάσεις και προβλήματα του Ευρωπαϊκού χώρου. Η διεθνοποίηση του περιβάλλοντος. Η έννοια της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης. Παγκόσμια περιβαλλοντική διακυβέρνηση, διεθνείς περιβαλλοντικές συνεργασίες, συμβάσεις, συμφωνίες και συνθήκες για το περιβάλλον, τη βιοποικιλότητα και τους φυσικούς πόρους. Μορφές και μηχανισμοί περιβαλλοντικής διακυβέρνησης. Αναπτυγμένα και αναπτυσσόμενα κράτη. Πολιτικές χρήσης γης. Διεθνείς θεσμοί και Ευρωπαϊκή Ένωση. Εποπτεία και κανονιστική παρέμβαση. Το περιβαλλοντικό δίκαιο στην Ελλάδα, την Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς. Προγράμματα δράσης για το περιβάλλον και αξιολόγηση. Πολιτικές προστασίας και ανάδειξης προστατευόμενων φυσικών περιοχών. Περιβαλλοντική Επικοινωνία και Διερμηνεία. Επιχειρήσεις και επιστημονική κοινότητα. Ο ρόλος της έρευνας και της καινοτομίας. Θεσμικές αδυναμίες του συστήματος διακυβέρνησης. Ενδυνάμωση του θεσμικού πλαισίου διακυβέρνησης για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

2. Βιοποικιλότητα Χερσαίων Οικοσυστημάτων

Εισαγωγικές έννοιες, ιστορική αναδρομή. Η σημασία της βιοποικιλότητας. Επίπεδα βιοποικιλότητας. Μέτρηση βιοποικιλότητας. Δείκτες ποικιλότητας. Ποσοτικοποίηση και αξιολόγηση βιοποικιλότητας. Βιοποικιλότητα σε λιβαδικά οικοσυστήματα. Επίδραση της βόσκησης στη βιοποικιλότητα. Διαχείριση απειλούμενων ειδών άγριας πανίδας. Χαρακτηριστικά σπάνιων ειδών. Επιπτώσεις των ξενικών εισβλητικών ειδών στη βιοποικιλότητα. Προστατευτέο αντικείμενο, σημαντικά, απειλούμενα και σπάνια είδη χλωρίδας και τύποι οικοτόπων, είδη προτεραιότητας, κατάσταση διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων. Μέθοδος έρευνας και συλλογής στοιχείων χλωρίδας και βλάστησης. Αξιολόγηση των στοιχείων, προτάσεις διαχείρισης, παρακολούθηση. Νομοθεσία για την βιοποικιλότητα, Δίκτυο Natura 2000. Μελέτες περίπτωσης.

3. Κλιματική Αλλαγή, Προσαρμογή και Μετρίασμός

Εισαγωγή στις ατμοσφαιρικές επιστήμες: Ατμόσφαιρα, Καιρός και Κλίμα. Φυσικοί μηχανισμοί μεταβολής του κλίματος. Παλαιοκλιματικές μεταβολές. Ανθρωπογενής παρέμβαση στο κλιματικό σύστημα. Κλιματικές τάσεις. Σενάρια κλιματικής αλλαγής και προβλέψεις για το μέλλον. Επιπτώσεις στην αγροτική παραγωγή και την επιστημονική ασφάλεια. Επιπτώσεις στα δασικά οικοσυστήματα. Επιπτώσεις στη δημόσια υγεία. Προσαρμογή και μετρίασμός.

4. Μεθοδολογία Έρευνας

Σκοποί και λογική της επιστημονικής έρευνας. Κοινωνικές έρευνες – Περιβαλλοντικές έρευνες. Ερευνητικά εργαλεία και τεχνικές έρευνας. Περιγραφική και αναλυτική στατιστική. Συγκέντρωση-επεξεργασία-ανάλυση ερευνητικών δεδομένων. Ερμηνεία και παρουσίαση ερευνητικών αποτελεσμάτων. Αναζήτηση και επεξεργασία επιστημονικής βιβλιογραφίας. Οργάνωση και συγγραφή ερευνητικής εργασίας.

5. Κυκλική Οικονομία και Βιώσιμη Ανάπτυξη

Εισαγωγή στις έννοιες της κυκλικής οικονομίας και της βιώσιμης ανάπτυξης. Από τη γραμμική στην κυκλική οικονομία Η ανάγκη μετάβασης στη νέα εποχή της βιωσιμότητας. Η ανάπτυξη μιας οικονομίας φιλικής στο περιβάλλον και την κοινωνία. Κυκλική οικονομία και Επιχειρηματικότητα. Ευρωπαϊκή στρατηγική για την κυκλική οικονομία. Συντελεστές παραγωγής, οργάνωση, ανάλυση και επιπτώσεις αυτών στη βιώσιμη ανάπτυξη. Η κατανομή και η στενότητα των πόρων. Κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της χρήσης των φυσικών πόρων. Δείκτες αειφόρου ανάπτυξης. Πληθυσμός, οικονομική ανάπτυξη, περιβάλλον και ύπαιθρος. Αναπτυξιακό φαινόμενο και τρίτος κόσμος. Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Χρηματοδοτικά μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ευρωπαϊκή στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ. Επιχειρήσεις και βιώσιμη ανάπτυξη. Μελέτες περίπτωσης (Case Studies).

6. Διαχείριση Φυσικών Πόρων

Οικολογία και οικονομία, αλληλεπίδραση φύσης και οικονομικού συστήματος. Φυσικό οικοσύστημα και φυσικοί πόροι. Πλαίσιο Ευρωπαϊκών και διεθνών πολιτικών για τη βιώσιμη διαχείριση φυσικών πόρων. Σκεπτικό και επιστημονική βάση της βιώσιμης διαχείρισης. Οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά κριτήρια άσκησης αειφορικής διαχείρισης. Μέθοδοι αποτίμησης φυσικών πόρων. Σχεδιασμός της διαχείρισης φυσικών πόρων. Πλαίσιο ανάλυσης εναλλακτικών μέτρων και λήψης αποφάσεων διαχείρισης. Πρακτικές εφαρμογές και μελέτες περιπτώσεων διαχείρισης φυσικών πόρων.

7. Τεχνικά Έργα και Φυσικό Περιβάλλον

Περιβαλλοντική ανάλυση και πρακτικές. Έλεγχος τήρησης περιβαλλοντικών όρων. Επιπτώσεις έργων στο φυσικό περιβάλλον. Παραδείγματα προβλεπόμενων επιπτώσεων στο φυσικό περιβάλλον ανά κατηγορία έργων και δραστηριοτήτων. Δασικό οδικό δίκτυο: Σχεδιασμός και προδιαγραφές. Προγράμματα διαχείρισής δασικού οδικού δικτύου, Πρόγραμμα συντήρησης και επισκευής. Μείωση κινδύνου του δασικού οδικού δικτύου από φυσικές καταστροφές. Κατασκευαστικός εξοπλισμός - Κατασκευαστικά υλικά. Δασοτεχνικά έργα προστασίας: Προδιαγραφές, ΟΜΟΕ, διαχείριση δασοτεχνικών έργων. Σχέδια ασφάλειας τεχνικών έργων – κοστολόγηση – χρηματοδότηση, έρευνα πρακτικών διαχείρισης δασοτεχνικών χαρακτηριστικών

8. Αειφορική Διαχείριση Ορεινών Υδρολεκανών

Έννοια και συνιστώσες της διαχείρισης υδατικών πόρων. Ορισμοί – Επιστημονικές περιοχές – Βασικό υπόβαθρο. Αλλαγές χρήσεων γης και επιπτώσεις τους. Διαθεσιμότητα υδατικών πόρων. Εκτίμηση επιφανειακού και υπόγειου υδατικού δυναμικού. Συνδυασμένη διαχείριση υπόγειου και επιφανειακού νερού. Ολοκληρωμένη διαχείριση λεκάνης απορροής. Οικονομική αξιολόγηση σεναρίων ανάπτυξης. Τεχνικές διαχείρισης – μέθοδοι μαθηματικού προγραμματισμού. Επιχειρησιακή διαχείριση υδατικού συστήματος και υποδομής. Βέλτιστη λειτουργία ταμιευτήρων. Αντιμετώπιση ακραίων γεγονότων. Διαχείριση πλημμυρών και ξηρασίας. Εκτίμηση επιπτώσεων από έργα και προγράμματα ανάπτυξης υδατικών πόρων. Υδατικοί πόροι σε υπερ- εθνικό επίπεδο. Διακρατική συνεργασία και μηχανισμοί επίλυσης διαφορών. Παραδείγματα διαχείρισης υδατικών πόρων σε αναπτυγμένες, αναπτυσσόμενες, και ημιανάπτυκτες χώρες. Εφαρμογές - μελέτες περιπτώσεων.

9. Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών στη Διαχείριση Φυσικών Πόρων

Εισαγωγή στα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών. Εισαγωγή δεδομένων. Ομογενοποίηση δεδομένων. Δομές δεδομένων – vector. Δομές δεδομένων – raster. Γενίκευση στα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών. Βάσεις Χωρικών Δεδομένων. Χωρική παρεμβολή. Άλγεβρα χαρτών. Τρισδιάστατες εφαρμογές. Εφαρμογές Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών

10. Υπηρεσίες Οικοσυστημάτων

Οικοσυστήματα, λειτουργίες και υπηρεσίες. Ιστορική αναδρομή, έννοιες. Κατηγοριοποίηση των υπηρεσιών του οικοσυστήματος. Χωρική και θεσμική κλίμακα θεώρησης των υπηρεσιών του οικοσυστήματος. Χαρτογράφηση και αξιολόγηση των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων. Ποσοτικοποίηση και αποτίμηση των υπηρεσιών του οικοσυστήματος. Δημιουργία αγορών για τις υπηρεσίες των οικοσυστημάτων. Περιορισμοί και κριτική στην εκτίμηση των λειτουργιών του οικοσυστήματος. Κοινωνικές επιπτώσεις των υπηρεσιών του οικοσυστήματος. Βιωματική αντίληψη και καταγραφή των οικοσυστημικών λειτουργιών και υπηρεσιών με επί τόπου επισκέψεις σε συγκεκριμένα οικοσυστήματα και φορείς που αξιοποιούν τις υπηρεσίες αυτές. Ιεράρχηση προτεραιοτήτων, συντονισμός, επίλυση συγκρούσεων. Ευρωπαϊκή και διεθνής στρατηγική για τις υπηρεσίες των οικοσυστημάτων. Καταγραφή προβλημάτων, αξιολόγηση υπηρεσιών του οικοσυστήματος επί τόπου, ερευνητική δράση (project).

11. Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών και Περιβαλλοντική Αδειοδότηση

Εθνικά πάρκα και προστατευόμενες περιοχές. Κατηγορίες, σκοπός και σημασία. Δίκτυα προστατευόμενων περιοχών, διακρατική συνεργασία. Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) και Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ). Φορείς Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών. Καθεστώς λειτουργίας, αρμοδιότητες. Σχεδιασμός, εκπόνηση και υλοποίηση προγραμμάτων διαχείρισης. Ειδικά Διαχειριστικά Σχέδια και Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες. Δομές φύλαξης και ρόλος της Δασικής Υπηρεσίας. Δραστηριότητες και έργα εντός προστατευόμενων περιοχών. Διαδικασία Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (ΕΟΑ). Εξαιρέσεις. Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ).

Ειδικεύση Β': Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Επικοινωνία

1. Περιβαλλοντική Πολιτική και Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση

Ιστορική εξέλιξη και διαμόρφωση περιβαλλοντικής πολιτικής. Διαδικασίες λήψης περιβαλλοντικών αποφάσεων και συμμετοχή των εμπλεκόμενων μερών για την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος. Περιβαλλοντική πολιτική και πολίτες, μη Κυβερνητικές Περιβαλλοντικές Οργανώσεις. Ανάλυση των σύγχρονων περιβαλλοντικών προβλημάτων, περιβαλλοντικές τάσεις και προβλήματα του Ευρωπαϊκού χώρου. Η διεθνοποίηση του περιβάλλοντος και η έννοια της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης. Διεθνείς περιβαλλοντικές συνεργασίες, συμβάσεις, συμφωνίες και συνθήκες για το περιβάλλον, τη βιοποικιλότητα και τους φυσικούς πόρους. Το περιβαλλοντικό δίκαιο στην Ελλάδα, την Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς. Προγράμματα δράσης για το περιβάλλον σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Πολιτικές προστασίας και ανάδειξης προστατευόμενων φυσικών περιοχών. Ενδυνάμωση του συστήματος περιβαλλοντικής διακυβέρνησης μέσα από την έρευνα και την καινοτομία. Μαθήματα και εμπειρίες από την εφαρμογή συστημάτων περιβαλλοντικής διακυβέρνησης.

2. Διδακτική της Περιβαλλοντικής Επιστήμης

Τι είναι Διδακτική. Βασικές αρχές και θεωρητικές προσεγγίσεις διδασκαλίας και μάθησης. Αναλυτικά προγράμματα. Διδακτικά μοντέλα. Το μοντέλο των πέντε σταδίων. Το μοντέλο του Kolb. Το μοντέλο του Gross. Το μοντέλο συνδυασμού τεσσάρων τρόπων μάθησης. Εφαρμογές διδακτικών μοντέλων σε περιβαλλοντικά ζητήματα από τον διδάσκοντα (I). Εφαρμογές διδακτικών μοντέλων σε περιβαλλοντικά ζητήματα από τον διδάσκοντα (II). Εφαρμογές διδακτικών μοντέλων σε περιβαλλοντικά ζητήματα από τον διδάσκοντα (III). Εφαρμογές διδακτικών μοντέλων σε περιβαλλοντικά ζητήματα από τους φοιτητές.

3. Περιβαλλοντική Επικοινωνία, ΜΜΕ και Κοινή Γνώμη

Ιστορική αναδρομή και χαρακτηριστικά της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Η περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά και μοντέλα εκτίμησής της. Σχέσεις ανάμεσα στις μεταβλητές που καθορίζουν τον σχηματισμό της περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς. Περιβαλλοντική Ευαισθησία. Μορφές της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Κατηγορίες των Μ.Μ.Ε. Παράγοντες που επηρεάζουν τη λειτουργία των Μ.Μ.Ε. Οι επιδράσεις των Μ.Μ.Ε. Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας ως Περιβαλλοντικοί Εκπαιδευτές. Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και η Περιβαλλοντική Ευαισθητοποίηση. Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και η περιβαλλοντική πληροφορία. Κοινή γνώμη, ως αντικείμενο της πολιτικής επικοινωνίας. Διαφορετικές θεωρήσεις της κοινής γνώμης, σε σχέση με την πολιτική κουλτούρα και τη δημοκρατική δημόσια σφαίρα. Συμμετοχή πολιτών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Παράγοντες που ενθαρρύνουν και καθορίζουν τη συμμετοχή. Η συμμετοχή των πολιτών στη προστασία του περιβάλλοντος.

4. Περιβάλλον, Κοινωνία και Εθελοντισμός

Περιβάλλον και κοινωνία, αλληλεπίδραση ανθρώπου και φύσης. Σημαντικά διεθνή και εθνικά περιβαλλοντικά ζητήματα. Βασικές έννοιες περιβαλλοντικής επιστήμης που χρησιμοποιούνται σε ευρύ κοινωνικό πλαίσιο (βιοποικιλότητα, οικολογικό αποτύπωμα). Η αξία και η έννοια του εθελοντισμού. Ιστορική αναδρομή, κατηγορίες εθελοντικών δράσεων. Διεθνή προγράμματα εθελοντισμού. Συμβολή του εθελοντισμού στην επίλυση περιβαλλοντικών ζητημάτων. Φυσικές καταστροφές και εθελοντισμός. Κοινωνικός αντίκτυπος του περιβαλλοντικού εθελοντισμού, αίτια. Θεσμικό πλαίσιο για τον περιβαλλοντικό εθελοντισμό, φορείς, νομοθεσία, πλαίσιο λειτουργίας στην Ελλάδα και στην ΕΕ. Οργάνωση εθελοντικών δράσεων, συντονισμός εθελοντών, διαχείριση συγκρούσεων. ΜΚΟ και εθελοντισμός, αξιολόγηση δράσεων και προγραμμάτων. Μελέτες περίπτωσης: Greenpeace, Environmental Defense Fund, Friends of the Earth International, World Wildlife Fund.

5. Μεθοδολογία Έρευνας

Σκοποί και λογική της επιστημονικής έρευνας. Κοινωνικές έρευνες – Περιβαλλοντικές έρευνες. Ερευνητικά εργαλεία και τεχνικές έρευνας. Περιγραφική και αναλυτική στατιστική. Συγκέντρωση-επεξεργασία-ανάλυση ερευνητικών δεδομένων. Ερμηνεία και παρουσίαση ερευνητικών αποτελεσμάτων. Αναζήτηση και επεξεργασία επιστημονικής βιβλιογραφίας. Οργάνωση και συγγραφή ερευνητικής εργασίας.

6. Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη

Το Περιβαλλοντικό Κίνημα. Γένεση και εξέλιξη της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Διαφορές Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Ο ρόλος του Περιβαλλοντικού Εκπαιδευτή. Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Αξιολόγηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Παρουσιάσεις εργασιών φοιτητών.

7. Αρχές και Μέθοδοι Διαχείρισης Περιβάλλοντος

Δομή και φυσικές διεργασίες φυσικών οικοσυστημάτων. Βασικά λειτουργικά χαρακτηριστικά του οικονομικού συστήματος. Συγκριτική αξιολόγηση λειτουργιών φυσικού οικοσυστήματος και οικονομικού συστήματος. Οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές αρχές στη διαχείριση περιβάλλοντος. Λειτουργίες, αγαθά και ωφέλειες του οικοσυστήματος. Αποτίμηση των αγαθών και ωφελειών του οικοσυστήματος. Προγραμματισμός και οργάνωση στη διαχείριση περιβάλλοντος. Πρακτικές εφαρμογές και μελέτες περιπτώσεων διαχείρισης περιβάλλοντος.

8. Βιώσιμη Ανάπτυξη

Συμπτώματα, αίτια, διαστάσεις και επιπτώσεις της περιβαλλοντικής και οικονομικής κρίσης. Σημαντικότερες απειλές για τη βιώσιμη ανάπτυξη στην Ευρώπη και στον κόσμο. Συντελεστές παραγωγής, οργάνωση, ανάλυση και επιπτώσεις αυτών στη βιώσιμη ανάπτυξη. Η κατανομή και η στενότητα των πόρων. Κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της χρήσης των φυσικών πόρων. Δείκτες αειφόρου ανάπτυξης. Πληθυσμός, οικονομική ανάπτυξη, περιβάλλον και ύπαιθρος. Αναπτυξιακό φαινόμενο και Τρίτος κόσμος. Παγκοσμιοποίηση. Χρηματοδοτικά μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ. Ευρωπαϊκή στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Επιχειρήσεις και βιώσιμη ανάπτυξη. Case Studies.

9. Στρατηγικές Δημοσίων Σχέσεων και Περιβάλλον

Ιστορική αναδρομή, ορισμός των Δημοσίων Σχέσεων, χαρακτηριστικά του Διευθυντή ΔΣ και του αντίστοιχου τμήματος. Σχέσεις του Μάρκετινγκ της Διαφήμισης και των Δημοσίων Σχέσεων. Τα κοινά των Δημοσίων Σχέσεων. Επιλογή των Μέσων Επικοινωνίας. Σχέσεις με τα ΜΜΕ. Μέσα για την υλοποίηση της επικοινωνιακής στρατηγικής. Προγράμματα Δημοσίων Σχέσεων. Αξιολόγηση προγραμμάτων Δημοσίων Σχέσεων. Δημόσιες Σχέσεις: μια παραμελημένη επιστήμη για τους περιβαλλοντικούς φορείς. Πρακτικές εφαρμογές σε φορείς που έχουν σχέση με το περιβάλλον.

10. Υπηρεσίες Οικοσυστημάτων

Οικοσυστήματα, λειτουργίες και υπηρεσίες. Ιστορική αναδρομή, έννοιες. Κατηγοριοποίηση των υπηρεσιών του οικοσυστήματος. Χωρική και θεσμική κλίμακα θεώρησης των υπηρεσιών του οικοσυστήματος. Χαρτογράφηση και αξιολόγηση των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων. Ποσοτικοποίηση και αποτίμηση των υπηρεσιών του οικοσυστήματος. Δημιουργία αγορών για τις υπηρεσίες των οικοσυστημάτων. Περιορισμοί και κριτική στην εκτίμηση των λειτουργιών του οικοσυστήματος. Κοινωνικές επιπτώσεις των υπηρεσιών του οικοσυστήματος. Βιωματική αντίληψη και καταγραφή των οικοσυστημικών λειτουργιών και υπηρεσιών με επί τόπου επισκέψεις σε συγκεκριμένα οικοσυστήματα και φορείς που αξιοποιούν τις υπηρεσίες αυτές. Ιεράρχηση προτεραιοτήτων, συντονισμός, επίλυση συγκρούσεων. Ευρωπαϊκή και διεθνής στρατηγική για τις υπηρεσίες των οικοσυστημάτων. Καταγραφή προβλημάτων, αξιολόγηση υπηρεσιών του οικοσυστήματος επί τόπου, ερευνητική δράση (project).

11. Περιβαλλοντικά Πρόβλημα και Αειφορία

Σημαντικά περιβαλλοντικά ζητήματα: η έννοια της γεωγραφικής κλίμακας. Αιτίες των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Περιβαλλοντική, Κοινωνική, Οικονομική, και Πολιτισμική διάσταση των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Επιπτώσεις των περιβαλλοντικών προβλημάτων στο φυσικό, κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον. Περιβαλλοντικά ατυχήματα και διαχείριση περιβαλλοντικών κρίσεων. Μελλοντικά σενάρια για αποκατάσταση, ανθεκτικότητα και προσαρμοστικότητα των ειδών και των οικοσυστημάτων τους. Προτεινόμενες λύσεις και καλές πρακτικές για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Μελέτης περίπτωσης.

9. Γενικές Οδηγίες για την Εκπόνηση, Σύνταξη και Συγγραφή του Κειμένου της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

1. Σκοπός και Σημασία της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία είναι επιστημονική εργασία η οποία οφείλει να εμπεριέχει στοιχεία πρωτοτυπίας στα γνωστικά πεδία τα σχετικά με το Π.Μ.Σ., είτε μέσω της δημιουργίας νέας γνώσης, είτε μέσω της άσκησης αυτόνομης κριτικής σκέψης, είτε, τέλος, μέσω συνδυασμού των παραπάνω. Προσφέρει τη δυνατότητα να κριθεί αλλά και να κατευθυνθεί η ερευνητική ικανότητα του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας.

2. Επιμέρους Στόχοι της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Επιμέρους στόχοι, στους οποίους είναι δυνατόν να αποβλέπει μία τέτοια ερευνητική εργασία είναι οι εξής:

- επισκόπηση και κριτική ανάλυση υφιστάμενης γνώσης
- περιγραφή και ερμηνεία κάποιου φαινομένου ή θέματος
- χρήση θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων, τεχνικών, εργαλείων
- δημιουργία νέων θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων, τεχνικών, εργαλείων ή άλλων καινοτομιών στην υπό διερεύνηση επιστημονική περιοχή.

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία στοχεύει στο να αναπτυχθούν από τον/τη μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια δόκιμες επιστημονικές πρωτοβουλίες σε ένα συγκεκριμένο πεδίο γνώσης απ' αυτά που προσφέρονται στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Αποτρέπεται η μηχανιστική εφαρμογή γνώσεων και ενθαρρύνεται η κριτική θεώρηση και ανάλογη προσαρμογή τους από πλευράς του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας.

3. Κύρια τμήματα της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Ως επιστημονικό σύγγραμμα, η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία δεν επιδιώκει να τέρψει και να ψυχαγωγήσει τον αναγνώστη, ούτε να εντυπωσιάσει με τον πλούτο των γλωσσικών, εκφραστικών ή συντακτικών μέσων που χρησιμοποιεί, αλλά να μεταβιβάσει συγκεκριμένες γνώσεις, ιδέες ή απόψεις και τεχνικές με σαφήνεια, ακρίβεια, λογική ακολουθία, συνοχή, επιστημονική τεκμηρίωση, καθώς και λιτότητα και οικονομία στη γλωσσική έκφραση. Για τον σκοπό αυτόν, συνιστάται η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία να περιλαμβάνει τα εξής γενικά τμήματα:

α) *Εισαγωγή*: ιστορικό επιλογής του ερευνητικού προβλήματος, τοποθέτηση του θέματος στον ευρύτερο επιστημονικό κλάδο, πρωτοτυπία και χρησιμότητα της έρευνας, και διατύπωση του σκοπού της.

- β) *Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας*: επισκόπηση και διερεύνηση του θεωρητικού και μεθοδολογικού πεδίου (συμπεριλαμβανομένων και εφαρμογών) στο οποίο εντάσσεται η μεταπτυχιακή εργασία, καθώς και του περιβαλλοντικού πλαισίου συγκρότησής της.
- γ) *Μεθοδολογία*: οργάνωση έρευνας, περιγραφή μεθοδολογικής προσέγγισης, περιγραφή συλλογής και τεχνικών επεξεργασίας δευτερογενών και πρωτογενών στοιχείων.
- δ) *Ανάλυση του θέματος*: παρουσίαση και οργάνωση των ευρημάτων της μεταπτυχιακής εργασίας, ανάλυση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων της μεταπτυχιακής εργασίας.
- ε) *Συμπεράσματα*: παράθεση τελικών συμπερασμάτων, ένταξή τους στο ευρύτερο θεωρητικό και εφαρμοστικό πλαίσιο, όπως ορίστηκε στην αρχή της μεταπτυχιακής εργασίας, και ζητήματα, τα οποία προκύπτουν για μελλοντική έρευνα.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Κομοτηνή, 7 Νοεμβρίου 2025

Ο Πρύτανης

ΦΩΤΙΟΣ ΜΑΡΗΣ

